

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний медичний університет
Освітня програма	9848 Стоматологія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	221 Стоматологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківський національний медичний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	9848
Назва ОП	Стоматологія
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	221 Стоматологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Дмитришин Тетяна Миколаївна, Басіста Анастасія Степанівна, Гаджула Наталія Григорівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	22.02.2021 р. – 24.02.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_univer/vidomosti_st_akred.pdf

Програма візиту експертної групи http://www.knmu.kharkov.ua/attachments/7038_progr_akred_st.docx

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Загальні враження від освітньо-професійної програми позитивні. Освітній процес здійснюється якісно, у комфортних для здобувачів і викладачів умовах із поєднанням сучасного матеріально-технічного забезпечення та професійного інноваційно-методологічного підходу до викладання дисциплін. Особливістю ОПП є можливість проходження практики в Університетському стоматологічному центрі та клінічних базах міста (з 14 закладами підписано угоди про співпрацю), активне залучення здобувачів до міжнародної мобільності (16 міжнародних угод), реалізація навчання англійською мовою. Програма орієнтована на отримання здобувачами якісних освітніх послуг для досягнення цілей і ПРН. Враховані побажання усіх стейкхолдерів при створенні та перегляді ОПП, залученні провідні вітчизняні та зарубіжні фахівців. Освітньо-професійна програма 221 “Стоматологія” з елементами інноваційності за змістом і прагненням до її покращення демонструє загальний рівень відповідності критеріям якості освітньо-професійних програм, зокрема “повну відповідність” – критерії 5, 7, “загалом відповідність” – критерії 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9. Виявлені недоліки не є суттєвими та можуть бути виправлені. Професорсько-викладацький склад, що реалізовує ОПП 221 “Стоматологія” другого магістерського рівня вищої освіти демонструє розуміння шляхів вдосконалення освітньої програми та свідомий у впровадженні запропонованих експертною групою рекомендацій.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Сильні сторони та позитивні практики освітньої програми зазначені за кожним Критерієм оцінювання якості освіти, є колегіально визначені та підтверджені необхідними фактичними даними. Узагальнення відповідних сильних сторін та позитивних практик наступне: освітня програма має чітко сформульовані цілі, які повністю відповідають місії та стратегії ХНМУ; освітні компоненти складають логічну взаємопов'язану систему, в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей і ПРН, визначених Стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем ВО. Враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм, галузевий і регіональний контекст; налагоджено співробітництво із лікувальними закладами та установами в Україні та світі. Наявність широкого каталогу вибіркового дисциплін дозволяє реалізовувати права здобувачів на формування індивідуальної освітньої траєкторії. Важливою ланкою в підготовці майбутнього фахівця є практична складова, яка впроваджується як через виробничу практику, так і відпрацювання мануальних навичок під час практичних занять. Є можливість вивчати нові стоматологічні матеріали виробництва АО “Стома” (м.Харків) і впроваджувати здобутки в освітній процес. У ХНМУ на ОПП “Стоматологія” позитивною є практика міжнародних обмінів, проєктів інтернаціоналізації. Проводиться системна і потужна робота в питаннях забезпечення дотримання всіма учасниками освітнього процесу принципів і засад академічної доброчесності: сформовано Кодекс академічної доброчесності та Кодекс корпоративної етики, створено Групу сприяння АД, реалізований курс “Академічна доброчесність”. Позитивною практикою ЕГ вважає наявність безкоштовного доступу до баз даних USMLE, що є передовою та унікальною в Україні. Платформа USMLE-Rx активно використовується здобувачами для самопідготовки та оцінювання USMLE (IFOM), тестових завдань USMLE-Rx Step 1 та Qmax Step 1. В реалізації освітнього процесу беруть участь висококваліфіковані викладачі, більшість з яких вільно володіє англійською мовою; залучені досвідчені професіонали-практики, роботодавці, члени міжнародних професійних асоціацій, експерти галузі. В університеті існує рейтингова оцінка діяльності НПП, найкращі з яких отримують заохочення; впроваджені механізми стимуляції професійної та викладацької майстерності. Матеріально-технічна база та ресурси досить потужні, інноваційні, відповідають сучасним вимогам; наявні унікальні та єдині в Україні тривимірні симуляційні технології. Позитивною практикою є створення навчально-наукового інституту якості освіти, як окремого підрозділу університету, функціонує дієва система внутрішнього моніторингу якості ВО. Впроваджено інформаційну систему підтримки освітнього процесу АСУ. З власної ініціативи, ХНМУ успішно пройшов інституційну акредитацію Незалежною агенцією з акредитації та рейтингу (НААР/IAAR). Програма має перспективні шляхи розвитку, зокрема, введення дисципліни зі сурдоперекладу, що допоможе надавати стоматологічну допомогу хворим із важкими фізичними вадами.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Узагальнення слабких сторін та рекомендацій з удосконалення ОПП наступне: До стратегічних завдань Концепції розвитку ХНМУ необхідно імплементувати неформальну освіту, враховуючи сучасні тенденції її розвитку, яка у поєднанні з формальною освітою сприятиме впровадженню кращих практик вітчизняного та міжнародного досвіду, вдосконаленню професійних навичок та отриманню нових знань відповідно до реальних потреб ринку праці. Рекомендуємо якнайшвидше впровадити в дію “Положення про визнання результатів неформальної освіти в ХНМУ”. Сприяйте індивідуалізації вибору вибіркового компонент, кафедрам ретельніше підходити до пояснення суті дисциплін за вибором, особливо, для студентів 1-2 курсів. Звернути увагу на ПРН в матрицях відповідностей/робочих програмах/ силабусах вибіркового дисциплін; розробникам ОП та відповідним структурним підрозділам слід домагатися якісного як змістовного, так і технічного представлення ОПП. З метою належного інформування вступників рекомендуємо розмістити профіль ОПП 221 “Стоматологія” на сторінці “Приймальна комісія”. Рекомендуємо до Положення “Порядок проведення занять із поглибленим вивченням студентами ХНМУ окремих дисциплін понад обсяг навчального плану”, де зазначено про платну послугу, додати інформацію, яка би свідчила про унеможливлення нерівних умов доступу до знань здобувачів із різним матеріальним становищем. Посилити зусилля в напрямку стимулювання НПП до наукової діяльності/ завершення дисертаційного дослідження, оскільки відсоток викладачів без наукового ступеня на ОПП “Стоматологія” становить 30,5%. Для постійного моніторингу якості освітньої програми, процедур перегляду та затвердження рекомендуємо створити на постійній основі Раду

стейкхолдерів, до складу якої включити роботодавців, академічний персонал, представників студентства та випускників; до складу проєктної групи ОП – роботодавців та здобувачів; залучити до організації та реалізації освітнього процесу працівників Департаменту охорони здоров'я Харківської облдержадміністрації. Рекомендуємо підготувати відео-презентації лекцій, зберігати записи проведених занять на хмарних серверах з метою подальшого контролю якості дистанційної роботи викладачів, а також для можливого перегляду та засвоєння матеріалу здобувачами у зручний для них час. Розробити мобільну версію сайту дистанційного навчання, вчасно оновлювати та надавати усю необхідну навчально-методичну інформацію в системі Moodle, контролювати якість наповнення курсів, додати освітні портфоліо викладачів.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів ВО за спеціальністю 221 “Стоматологія” для другого (магістерського) рівня має чітко визначену ціль і узгоджується з місією та стратегією університету, що визначена в Концепції розвитку ХНМУ на 2015-2025 роки (нової редакції 2020р) http://knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2335%3A2015-02-13-09-41-44&catid=47%3A2015-02-12-14-54-06&Itemid=69&lang=uk. ОПП орієнтована на: отримання здобувачами якісних освітніх послуг із фундаментальних, клінічних біомедичних наук, професійно-орієнтованих дисциплін, які забезпечують можливість розв'язувати типові та складні спеціалізовані завдання у професійній стоматологічній діяльності, а також оволодіти уміннями та навичками з діагностики, принципів лікування та профілактики стоматологічних захворювань, невідкладних станів та захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів; формування у здобувачів компетентностей, що сприятимуть підготовці до професійної діяльності лікаря-стоматолога для забезпечення їх конкурентоспроможності на вітчизняному та міжнародному ринках праці. В стратегічному відношенні цілі ОПП добре корелюють зі спрямуванням на осучаснення засобів освіти (широке використання інноваційних педагогічних та інформаційних технологій), можливості проходження практики в Університетському стоматологічному центрі та клінічних базах міста (14 комунальних некомерційних підприємств м. Харкова), активне залучення здобувачів до міжнародної мобільності (із 16 ЗВО підписані угоди про співпрацю, в 10 країнах здобувачі пройшли практику), реалізація навчання англійською мовою, що вирізняє її серед інших ЗВО. До стратегічних завдань Концепції розвитку ХНМУ слід включити питання неформальної освіти для забезпечення її впровадження та дієвості, яка доповнить та підсилить формальну освіту, сприятиме прискоренню процесу євроінтеграції та обміну досвідом, здобуттю нових знань та вдосконаленню професійних навичок, необхідних для реальних потреб ринку праці та послуг. Цілі ОПП повністю узгоджені із нормативними документами ХНМУ: “Положенням про запровадження освітніх програм” (редакції 2019, 2020 [polog_or2020.pdf](http://knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=6230&Itemid=126&lang=uk)), “Положенням про організацію освітнього процесу”, “Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності”, “Стратегією інтернаціоналізації ХНМУ на 2019-2025рр”. Документи знаходяться у вільному доступі в розділі “Установчі документи” http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=6230&Itemid=126&lang=uk. Відповідно до ліцензії МОН України (наказ №3022-л від 13.12.2018) та Витягу з ЄДЕБО (додаток 1) ХНМУ має право проводити освітню діяльність за спеціальністю 221 “Стоматологія”, при якій функціонує ОП, що акредитується. Обсяг ліцензованого набору складає 1800 осіб (з урахуванням строків навчання) з можливістю здійснювати підготовку іноземців та осіб без громадянства.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Аналіз отриманої інформації дозволяє підтвердити, що цілі та ПРН ОП формулюються з урахуванням інтересів та пропозицій стейкхолдерів. На основі результатів проведеної зустрічі зі здобувачами встановлено факт урахування їх пропозицій щодо посилення практичної підготовки: збільшено обсяг виробничої практики та тривалість відпрацювання практичних навичок безпосередньо в клінічному залі. Для реалізації та оцінки якості ОП проведено громадське обговорення із залученням усіх стейкхолдерів. Під час формування професійних компетентностей ОП було направлено на рецензування. Серед пропозицій, які надавали стейкхолдери були: впровадити цифрові методи дослідження в стоматології (проф. УМСА Аветіков Д.С.); ввести ВК “Ендодонтична техніка в дитячій стоматології” (ФОП Фоменко Ю.В.); доповнити ОП вибірковою дисципліною з правового регулювання відносин лікаря та пацієнта на етапах лікування (Головний лікар КНП “МСП №4” Любий В.В.); розширити у списках 5, 6 і 7 додатків до ОП

наступні маніпуляції: аналіз даних рентгенологічних, лабораторних та функціональних методів обстеження, оформлення пародонтологічної карти пацієнта, виконання вибіркового пришліфовування зубів (директор МСП №2 Шепилев В.В.). Зворотній зв'язок з роботодавцями здійснюється на підставі постійного діалогу, проведення спільних зустрічей (зокрема, на засіданнях Асоціації стоматологів), укладання угод про співпрацю, обговорення пропозицій та зауважень щодо практичних навичок і програм виробничих лікарських практик. НПП виступають з ініціативою оновлення ОП, переглядають і перезатверджують робочі програми, вносять зміни і доповнення щодо каталогу вибірових дисциплін (протоколи в додатку 1), розглядають питання організації навчального процесу в період карантину, обговорюють зауваження та пропозиції отримані від роботодавців та студентів шляхом анонімного опитування (аналітичні звіти у додатку 1). Зокрема, побажання академічної спільноти (проф. Рябоконт Є.М., доц. Андреева О.В.) були впроваджені через збільшення кількості аудиторних годин та СРС (відповідно до 50 та 160 год) для вивчення ВК "Основи естетичної реставрації зубів" (протокол засідання кафедри терап. стомат. №25 від 28.08.2020). Викладачами кафедри стоматології дитячого віку в зміст ОП введено ВК "Сучасні технології незнімної ортодонтичної техніки" для поглиблення знань студентів 5-го курсу щодо сучасних методів корекції зубощелепних аномалій у дітей та підлітків (протокол №1 від 28.08.2020). Пропозиції щодо удосконалення ОПП обговорювались на кафедральних, факультетських засіданнях, були внесені до ОП (2019, 2020) та затверджені на Вченій раді ХНМУ (додаток 1). На зустрічах в рамках дистанційного візиту представники стоматологічної та наукової спільноти засвідчили власну активність при плануванні та реалізації освітнього процесу, а також висловлювали готовність для подальшої співпраці. Саме тому, пропонуємо створити Раду стейкхолдерів на постійній основі, до складу якої включити НПП, роботодавців, представників студентства та випускників.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі та ПРН відбивають інноваційну орієнтованість ОП з урахуванням тенденцій розвитку стоматології на ринку праці. Після проведеного аналізу звіту щодо основних показників здоров'я населення та діяльності закладів охорони здоров'я Харківської області (http://khomiac.org/doc/Pokaznyky_2019.pdf) проведено корекцію ОП. Зокрема, під час засідання проєктної групи (витяг з протоколу №20/01 від 15.01.2020р) проф. Григоров С.М. запропонував ввести ВК "Щелепно-лицева хірургія", оскільки регіон суміжний до території проведення АТО та має Військово-медичний госпіталь Пн. регіону. Проф. Янішен І.В. зазначив, що віддалені від центру регіони потребують виготовлення незнімних суцільнолитих та знімних пластинкових протезів, тому ВК 27 і ВК 65 є актуальними. Сучасні тенденції розвитку спеціальності враховуються через взаємодію з роботодавцями та професіоналами-практиками щодо новітніх методик і технологій надання стоматологічних послуг: в УСЦ проводиться навчання 3D-технологіям та цифрової стоматології. Галузевий контекст ОП повною мірою відображає особливості та вимоги різних напрямів стоматології через набуття необхідних теоретичних знань, поглибленого вивчення професійно-орієнтованих дисциплін (ОК 21-31, 33-37) із включенням додаткових вибірових компонент (ВК 27, 53-54, 59-69, 74, 76), адаптацією здобувачів ВО до умов практичної діяльності як в УСЦ, так і в лікувальних закладах міста, з якими заключено угоди про співпрацю (додаток 1). Регіональний контекст Харківщини також враховано при розробці та впровадженні ОП, так як розвинена мережа лікувальних закладів регіону потребує висококваліфікованих фахівців. Саме тому, були враховані вимоги до кваліфікації фахівця, передбачені стандартом: інтегральні, загальні та спеціальні компетентності, які формуються під час освітньої діяльності за ОП "Стоматологія". Гарант програми зазначив, що при вивченні професійно-орієнтованих дисциплін особливу увагу приділяють некаріозним ураженням зубів, оскільки регіон є промисловим та питанням стоматологічного здоров'я у хворих на муковісцидоз. В процесі оновлення ОП враховано досвід аналогічних програм вітчизняних ЗВО: УМСА щодо організації симуляційного навчання здобувачів та особливостей протоколів надання стомат. допомоги, УЖНУ щодо розподілу обов'язкових та вибірових компонент. Позитивною практикою є запроваджений досвід Державного Університету Медицини та Фармації ім. Н. Тестеміцану (Респ. Молдова), який було враховано в процесі оновлення змістового наповнення ОП у 2019р. через розширення списку вибірових дисциплін: ВК "Молекулярна та регенеративна стоматологія" була доопрацьована та внесена в ОП "Стоматологія" як ВК "Основи молекулярної, регенеративної та наностоматології". При складанні ОП використано також досвід Литовського Університету Природничих Наук щодо введення ВК "Суїцидологія", розробленої на основі курсу "Психологія суїцидології" та "Медикаментозна алергія в практичній стоматології", прототипом якої була "Клінічна імунологія та алергологія в стоматології".

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Аналіз ОПП, проведений експертною групою, дозволяє стверджувати, що нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти забезпечує досягнення всіх результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 221 "Стоматологія" для другого (магістерського) рівня вищої освіти (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/06/25/221-stomatologiya-magistr.pdf>) через вивчення освітніх компонентів, які дають змогу набутти здобувачам загальних та фахових компетентностей. Всі програмні результати навчання враховані під час розробки ОПП зі спеціальності "Стоматологія", чітко відображені в матриці відповідно до освітніх компонентів, а також у робочих навчальних програмах та силабусах.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОПП 221 “Стоматологія” має чітко сформульовані цілі, які повністю відповідають місії та стратегії ХНМУ. Програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. Враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм, галузевий і регіональний контекст; налагоджено співробітництво із лікувальними закладами та установами в Україні та світі, активне залучення учасників освітнього процесу до міжнародної мобільності. Позитивною практикою є залучення ключових стейкхолдерів (здобувачів, роботодавців, академічної спільноти) до процедур розробки та внесення змін у змістовне наповнення ОПП, її освітніх компонентів. Всі укладені договори із працедавцями наявні; після зустрічі з ними, ЕГ пересвідчилась, що залучення стейкхолдерів має справжній характер.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

До стратегічних завдань Концепції розвитку ХНМУ необхідно імплементувати неформальну освіту, враховуючи сучасні тенденції розвитку, а також впроваджувати її при оновленні змісту ОПП. Взаємодія формальної та неформальної освіти сприятиме вдосконаленню професійних навичок та отриманню нових знань відповідно до реальних потреб ринку праці та послуг, впровадженню кращих практик вітчизняного та міжнародного досвіду, підвищить мотивацію до навчання. Для постійного моніторингу якості освітньої програми, процедур перегляду та затвердження рекомендуємо створити Раду стейкхолдерів на постійній основі, до складу якої включити роботодавців, академічний персонал, представників студентства та випускників; до складу проектної групи ОПП – роботодавців та здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОПП дозволяє досягти результатів навчання визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 221 “Стоматологія” за другим (магістерським) рівнем підготовки в галузі 22 “Охорона здоров'я”, що відповідає сьомому кваліфікаційному рівню НРК та передбачає здатність особи розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності та/або у процесі навчання. Врахування побажань усіх стейкхолдерів при створенні та перегляді ОП, орієнтація програми на отримання здобувачами якісних освітніх послуг для досягнення цілей і ПРН, залучення провідних вітчизняних фахівців, врахування зарубіжного досвіду підготовки за ОПП визначають відповідність Критерію за рівнем “В”.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідно до Стандарту вищої освіти для здобуття ступеня магістра за спеціальністю 221 “Стоматологія” на базі повної загальної середньої освіти для освітньо-професійної програми обсяг кредитів ЄКТС становить 300. Така ж кількість кредитів відведена і для навчальних дисциплін на ОПП, що акредитується. З них 75 (25%) кредитів ЄКТС – для засвоєння дисциплін за вибором здобувача, що відповідає Закону України “Про вищу освіту”.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст освітньо-професійної програми структурований, освітні компоненти для вивчення фундаментальних та прикладних наук згруповані відповідно до років навчання та поділу на обов'язкові та вибіркові компоненти.

Структурно-логічна схема побудована ступеневу за семестрами, де обов'язкові компоненти логічно підпорядковані стосовно тих освітніх компонент, що є передумовою для вивчення інших. Слід відмітити, що визначені навчальні дисципліни як теоретичного, так і практичного спрямування дозволяють досягти цілей та програмних результатів навчання. Звертаємо увагу на те, що кожен ПРН дійсно забезпечується обов'язковими компонентами навчання ОК 1-ОК 39, що відображено в Матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми. До структури цієї ОПП включені обов'язкові освітні компоненти медико-біологічного спрямування, що є передумовою для вивчення дисциплін клінічного професійного спрямування – ОК 4, ОК 6-8, ОК 12-15, ОК 18-20. В ОПП враховано роль гуманітарної складової у формуванні загальних компетентностей через вивчення декількох дисциплін, зокрема, ОК 1 формує ЗК: 1-4, 7, 10; ОК 2 – ЗК: 1, 5-7, 12; ОК 3 – ЗК: 1-4, 6-8, 10-11, 13; ОК 5 – ЗК: 1-11, 13-15; ОК 9 – ЗК: 1-4, 6-10, 13, 15. Проте, деякі вибіркові компоненти забезпечують лише по одному програмному результату навчання (ВК 9, ВК 15, ВК 16, ВК 29, ВК 38) та жодному – ВК 34; натомість такі освітні компоненти як ВК 69 і ВК 68 – всі. То ж розробникам ОПП та відповідним структурним підрозділам слід домагатися якісного як змістовного, так і технічного представлення ОПП.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Структура та зміст ОПП визначаються основними (ОК 1-39) та вибірковими (ВК 1-76) компонентами, які формують програмні результати навчання (ПРН 1-23) необхідні для здобуття спеціальних (фахових) компетентностей (СК 1-18). Зміст ОПП відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності, а саме галузі знань 22 “Охорона здоров'я” спеціальності 221 “Стоматологія”, що забезпечується нормативними компонентами фундаментальних, клінічних біомедичних наук, професійно-орієнтованих дисциплін (225 кредитів ЄКТС) та вибірковими компонентами (75 кредитів). Лекційні заняття за п'ять років навчання, складають 758 год (16,3%) аудиторного часу. Набуття відповідних компетентностей здобувачами вищої освіти, передбачено змістом ОПП під час семінарських і практичних занять, а також впродовж практики, на котрі відводиться 18 кредитів, 540 год (11,6%) аудиторного часу. Формуванню лікаря-стоматолога, здатного виявляти та вирішувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення через пошук, обробку, аналіз інформації з різних джерел, спілкуватися державною й іноземною мовами, сформувати ефективну комунікаційну стратегію, використовуючи інформаційні та комунікаційні технології сприяють освітні компонентами “Історія і культура України”, “Філософія”, “Українська мова (в т.ч. за професійним спрямуванням)”, “Іноземна мова (в т.ч. за професійним спрямуванням)”, “Медична інформатика”. Під час практичної підготовки використовуються сучасні діагностичні, лікувальні засоби, інструментарій та обладнання для проведення фахової діяльності лікаря-стоматолога, що відображено у таблиці 1 відомостей про самооцінювання ОПП. ПРН забезпечуються нормативними освітніми компонентами. Освітні компоненти, які за змістом не відповідають предметній області спеціальності, відсутні.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обов'язку, передбаченому законодавством.

В університеті діє Положення “Про порядок та умови вибору студентами ХНМУ вибіркових дисциплін” наказ №520 від 21.12.2019, розміщений на сторінці “Нормативні документи” http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1226%3A2013-03-25-12-07-55&catid=4%3A2011-05-04-07-20-12&Itemid=19&lang=uk. ОПП забезпечує формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів через можливість вибору та вивчення 76 вибіркових дисциплін, що становить 25% обсягу всіх кредитів ОПП та відповідає вимогам Закону України “Про вищу освіту”. Дисципліни поділені за роками, то ж студенти I курсу вибирають із 16 дисциплін (12 кредитів), II – із 15 (12 кредитів), III – з 20 (12 кредитів), IV – з 17 (25 кредитів), V – з 20 (14 кредитів). Відповідно до Положення право вибору надається усім здобувачам. У вересні поточного навчального року на виробничих зборах декан доводить до відома студентів кожного курсу перелік вибіркових дисциплін на наступний навчальний рік, вимоги щодо їхнього вивчення, надає перелік ВК старостам груп. Вибір дисциплін студентами здійснюється шляхом подання письмової заяви старости групи на ім'я декана факультету до 5.02. поточного навчального року. Старости груп на підставі переліку вибіркових дисциплін та заяв студентів групи формують список здобувачів на вивчення вибіркових дисциплін та подають до 15.02 поточного навч. року списки та заяви до деканату. Кількість студентів у групах: 14-18 осіб для гуманітарних дисциплін, 8-14 - професійно-орієнтованих. Якщо група з мінімальною кількістю осіб не сформувалась, студент протягом тижня повинен обрати іншу дисципліну, для вивчення якої формується кількісно достатня група. Для студентів I курсу вивчення вибіркових дисциплін розпочинається в 2-у семестрі, тому змінені терміни подання заяви, формування груп. Якщо здобувач із поважної причини, не обрав вибіркові дисципліни, він має право зробити вибір протягом першого робочого тижня його навчання. Студент, який вчасно не обрав вибіркові дисципліни та не подав заяву, включається до групи для вивчення таких дисциплін, які визначає декан. Інформація про вибрані ВК вноситься до індивідуального плану студента. При формуванні каталогу вибіркових дисциплін враховано пропозиції здобувачів, НПП, роботодавців, що підтверджено учасниками освітнього процесу на зустрічах та представлено в рецензіях, витягах із протоколів кафедральних засідань (додаток 2). При виборі навчальних дисциплін спостерігали відхилення від прийнятого у ЗВО порядку формування груп: у заяві від імені старости однієї групи зазначено про вибір певної дисципліни цілої групи, підтверджено особистими підписами всіх студентів. При зустрічі здобувачі пояснювали це тим, що група хотіла вивчати дисципліну разом. Вітчизняні студенти I курсу 6-ї групи включили до обраних ВК дисципліну “Українська мова, як іноземна”, проте під час зустрічі зі здобувачами представник групи вказав на власну помилковість (додаток 2, порядок формування вибіркових дисциплін, заяви на вибіркові дисципліни).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Для практичної підготовки на ОПП виділено 18 кредитів ЄКТС виробничої практики, з яких 3 кредити – на сестринську практику (ОК24), 4 кредити – на виробничу лікарську практику (ОК33) і 11 кредитів на виробничу стоматологічну практику (ОК37). Стоматологічна практика проводиться на 4 (6 кредитів) та 5 (5 кредитів) роках навчання. Виробничі практики ОК33 та ОК37 відповідно до Матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми формують усі загальні та спеціальні компетентності. Як зазначено в навчальному плані, обсяг практичної роботи студентів в амбулаторно-поліклінічних установах становить не менше 25% від кількості навчальних годин, передбачених на практичні заняття з дисципліни. Практична підготовка здобувачів регламентується “Положенням про практичну підготовку студентів ХНМУ” (наказ №147 від 22.06.20 р.) http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1226%3A2013-03-25-12-07-55&catid=4%3A2011-05-04-07-20-12&Itemid=19&lang=uk. Важливою базою для проходження практики є Університетський стоматологічний центр, який має належне матеріально-технічне забезпечення, про що доповідала директор М.І. Бірюкова та було продемонстровано в 3д-турі під час огляду матеріально-технічної бази, що використовується під час реалізації ОП. Базами практики за межами ЗВО відповідно до угод є: КНП “Міські стоматологічні поліклініки” ХМР №1-№8; КНП “Міська дитяча стоматологічна поліклініка №1” ХМР; Стомат. відділення КНП “Міська дитяча поліклініка №2”; Стомат. відділення КНП “Міська поліклініка №5, №6, №11” та Стомат. відділення КНП “Міська дитяча поліклініка №23” ХМР (дод. 1_бази практик). З великим захопленням здобувачі та випускники ОПП розповідали про проходження стоматологічної практики в рамках міжнародних програм. Протягом 2016-2019 рр. 28 студентів проходили виробничу практику в зарубіжних ЗВО: Білоруський державний медичний університет, Тегеранський університет медичних наук, медичні університети в м. Варна та м. Пловдив (Болгарія), Азербайджанський медичний університет (Азербайджан), Тбіліський державний медичний університет (Грузія). Наприклад, відповідно до наказу №219 від 03.06.2019р. студенти 4 курсу К.В. Коверга, В.Ю. Линник, А.А. Лисенко, О.І. Піхура проходили стоматологічну практику в Азербайджанському медичному університеті (м. Баку, Азербайджан), а студентка К.О. Павлова – в Медичному університеті (м. Пловдив, Болгарія), студенти К.А. Макачук, В.Є. Пегюніна, М.М. Сохань – на базах практик ЗВО-партнера – Тбіліського державного медичного університету (м. Тбілісі, Грузія). У цьому ж наказі пункт 4 зазначено, що керівнику відділу виробничої практики А.М. Стрюковій провести перезарахування оцінок, одержаних студентами, які проходили практичну підготовку на базах ЗВО-партнерів ХНМУ, відповідно до наданих сертифікатів. Термін виконання: до 30.07.2019р. Мотивованим способом оволодіння професійними навичками є участь в конкурсах “Сяйво посмішки”, Крок до майстерності”, що проходять на базі ХНМУ (дод. 2).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОПП “Стоматологія” передбачає набуття здобувачами м’яких соціальних навичок, що підтверджено у визначених загальних компетентностях, матрицях відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми та забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми. Гарантом надано перелік соціальних навичок (soft skills) та відповідних дисциплін, які їх забезпечують (додаток 2), а саме: командна робота (здатність кооперувати групові зусилля для досягнення мети) формується ОК 3, 5, 7, 13, 15, 16-17, 19, 21, 23, 28-39; ВК 1, 4-6, 8, 11-14; професіоналізм (здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу) – ОК 1-39; відповідальність (здатність приймати виважені рішення, бути винахідливим і самодисциплінованим) – ОК 3-5, 8-12, 15-39; ВК 9-19, 58-76; зв’язок (розвиток навичок комунікації) – ОК 1-7, 9, 11-13, 15-25, 28-39; гнучкість (адаптивність, бажання і спроможність змінюватися, прагнення до саморозвитку, навчання протягом усього життя) – ОК 1, 5, 9, 12, 15-19, 21-22, 24, 28-31, 33-39; ВК 1, 3, 5-7, 10-14, 17-18, 23, 26, 29-30, 33, 36-37, 39-41, 45-48, 50-51, 54-60, 62-71. Крім того, за результатами анкетування студенти відмітили, що найкраще ОПП сприяє розвитку відповідальності за власні дії – 67,8% та вмінню самостійно приймати рішення – 66,6%, натомість найменше сприяє вмінню вести за собою – у 26,0% випадків (додаток 2: Аналітичний звіт за результатами соціологічного дослідження “Оцінювання свого навчання за ОПП “Стоматологія”). Набуттю соціальних навичок в процесі навчання сприяють такі активні форми та методи навчання як тренінги, семінари, конференції, самоосвіта, виступи на наукових конференціях, заняття в студентських наукових гуртках. До прикладу, 10 здобувачів 4 і 5 курсів стоматологічного факультету ХНМУ взяли участь у роботі віртуальної зимової школи “Школа стоматології” Тегеранського університету медичних наук (м. Тегеран, Іран), що проходила он-лайн 13-17 лютого 2021 р. (http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7079%3Avirtst&catid=1%3Anews&Itemid=8&lang=uk). Важливу роль у системі формування соціальних навичок відіграють професійні заходи, організовані ХНМУ для здобувачів ОПП “Стоматологія”, про що свідчать численні фото з конкурсів “Сяйво посмішки”, “Крок до майстерності” (додатки 2, 6). Сектором медіапростору ХНМУ організуються студентські заходи у форматі гри, що дозволяють розвивати комунікативні, логічні та психологічні навички, рішуче діяти в стресових ситуаціях, не піддаючись тиску та хитроцям супротивників, зберегти емоційний баланс (http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7077%3A2021-02-26-08-40-02&catid=1%3Anews&Itemid=8&lang=uk).

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт підготовки магістрів за спеціальністю 221 “Стоматологія”, галузі знань 22 “Охорона здоров’я” відсутній. Проте, в ОПП створено можливості формування фахівця відповідно до критеріїв Національної рамки кваліфікацій та у відповідності до класифікатора ДК 003-2010. Після закінчення навчання за ОПП спеціальності 221 “Стоматологія” фахівець здатний виконувати професійну роботу: лікар-інтерн (код КП – 3229), лікар-стажист (код КП – 3221), лікар-резидент та має право вступати на програми післядипломної освіти (інтернатура, резидентура), де здійснюється підготовка за освітніми програмами підготовки лікаря-стоматолога. Після закінчення інтернатури та резидентури фахівцю присвоюється кваліфікація – лікар-стоматолог, який здатний виконувати зазначену в ДК 003:2010 професійну роботу і може займати відповідну лікарську посаду: 2222.2 Лікар-стоматолог; а також продовжувати навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Слід зазначити, що мета ОПП ґрунтується на засадах формування професійних характеристик лікаря-стоматолога та спрямована на академічну підготовку з фундаментальних і клінічних біомедичних наук, завдяки набуттю загальних та спеціальних компетентностей, що відповідно до Стандарту вищої освіти для здобуття ступеня магістра за спеціальністю “Стоматологія” описується переліками синдромів та симптомів захворювань, невідкладних станів, фізіологічних станів та захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів; лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій; питань трудової, судової та військової експертизи. Зазначена мета в контексті професійного та галузевого стандартів у сфері охорони здоров’я реалізується під час вивчення блоку дисциплін професійної підготовки, а саме: ОК 21-23, 25, 28-31, 35-37 і ВК 13, 27-28, 53-54, 59-61, 64-69, 74, 76, які спрямовані на поглиблення професійних компетенцій здобувача як фахівця.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

За ОПП 221 “Стоматологія” 300 кредитів розподілені між п’ятьма роками навчання по 60 кредитів на кожен навчальний рік. Реальне фактичне навантаження ми бачимо із розкладу, де 60 кредитів ЄКТС (1800 год) розподілено так, щоб навантаження на 1 навчальний тиждень не перевищувало 45 академічних годин (2025 хв), а на один навчальний день – 9 академічних годин (405 хв). Відповідно до навчального плану із контактних (аудиторних) годин переважають практичні заняття 3152 год (35%), що дає змогу студентам здобути програмні результати навчання, удосконалити практичні вміння та навички, необхідні для майбутньої професії лікаря-стоматолога. Обсяг самостійної роботи становить 4311 год (47,9%) від загального обсягу годин. Тижневе аудиторне навантаження для здобувачів в середньому становить 25-29 навчальних годин. Розклад занять складений таким чином, що студенти мають достатньо часу на самостійну роботу. Експертна група мала можливість пересвідчитись в тому, що для розуміння ступеню завантаженості здобувачів проводиться усне опитування представниками деканату та кафедр; взаємодія із представниками студентського самоврядування та під час старостатів, з подальшим обговоренням на відповідних кафедрах (додається навчальний план в додатку 2).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Навчання за дуальною формою освіти не проводиться, хоча в самооцінюванні зазначено про прагнення та можливості реалізації такої форми навчання за спеціальністю 221 “Стоматологія”.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Створення та функціонування ОПП в повному об’ємі відповідає вимогам Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 221 “Стоматологія”. Наявність широкого каталогу вибіркового дисциплін дозволяє реалізовувати права студентів на формування індивідуальної освітньої траєкторії. Важливою ланкою в підготовці майбутнього фахівця є практична складова, яка впроваджується як через виробничу практику, так і відпрацювання мануальних навичок під час практичних занять. Напрямки забезпечення: робота в Університетському стоматологічному центрі та в інших 14 базах міста, з якими укладено угоди, а також у зарубіжних ЗВО за відповідними міжнародними проєктами. На ОПП створено належні умови для формування численних соціальних навичок в межах аудиторних занять, самостійної роботи, міжнародних практик, соціально-виховних заходів. Навчання на ОПП не перевантажує студента, оскільки на самостійну позааудиторну роботу відведено 47,9% від загального обсягу годин. Рівень завантаженості здобувачів перебуває під контролем адміністрації факультету, органів студентського самоврядування.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Рекомендуємо гаранту, проєктній групі, працівникам Навчально-наукового інституту якості освіти (ННІ ЯО) домагатися якісного як змістовного, так і технічного представлення ОПП. Зокрема, стосовно гармонійного розподілу забезпечення програмних результатів навчання вибірковими компонентами ВК 9, ВК 15, ВК 16, ВК 29, ВК 38, ВК 34, ВК 69 і ВК 68. Рекомендуємо деканату сприяти індивідуалізації вибору вибіркових компонент, кафедрам ретельніше підходити до пояснення суті дисциплін за вибором, особливо, для студентів 1-2 курсів.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Враховуючи повну відповідність у розподілі кредитів ЄКТС на обов'язкові (225 кредитів) та вибіркові (75 кредитів – 25%) компоненти в ОПП до Стандарту вищої освіти для здобуття ступеня магістра за спеціальністю “Стоматологія” та до Закону України “Про вищу освіту”; структурованість змісту освітньої програми за семестрами, обов'язковими та вибірковими компонентами; вивчення спочатку освітніх компонентів медико-біологічного спрямування, що є передумовою для вивчення дисциплін клінічного професійного спрямування, врахування в ОПП ролі дисциплін гуманітарної складової у формуванні загальних компетентностей; сформовану на ОПП практику вибору вибіркових дисциплін; проведення виробничої практики та практичної аудиторної підготовки для забезпечення вмінь і навичок подальшої професійної діяльності; широкого залучення баз практик ЗВО міжнародних партнерів; формування у здобувачів м'яких соціальних навичок, з яких найбільше вдалося розвинути відповідальність за власні дії, вміння самостійно приймати рішення; забезпечення в ОПП професійних характеристик лікаря-стоматолога відповідно до критеріїв Національної рамки кваліфікацій, відмічаємо, що даний критерій в цілому відповідає визначеному рівню В. Зазначені вище недоліки не є суттєвими. Під час онлайн зустрічей гарант, декан і викладачі запевнили, що прикладуть максимальних зусиль для швидкого усунення недоліків та впровадять рекомендації ЕГ.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

На офіційній сторінці ХНМУ у вільному доступі є розділ “Приймальна комісія” http://knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=category&id=12&Itemid=33&lang=uk, де оприлюднено 34 позиції з різною інформацією для вступника та щодо документації, яка забезпечує роботу приймальної комісії. Також є папка “Архів” із правилами прийому за минулі роки http://knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=6125%3A2019-10-23-10-20-30&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk. Позиція питання та відповіді вступникам, має значну кількість інформації з активними посиланнями: на вимоги до рівня предмету “Математика”, онлайн заява, як створити електронний кабінет. Також є зразок заяви про реєстрацію місця проживання особи. Організація прийому на навчання, вимоги до рівня вступників, конкурсні пропозиції, джерела фінансування, строки, порядок прийому заяв та документів, конкурсного відбору та зарахування на навчання, власне організація та проведення конкурсного відбору, в тому числі і спеціальні умови участі в конкурсі, особливості формування рейтингових списків, реалізація права вступників на обрання місця навчання, коригування списку вступників рекомендованих до зарахування, переведення на вакантні місця державного замовлення, накази про зарахування на навчання, особливості прийому на навчання іноземців та осіб без громадянства, забезпечення відкритості та прозорості під час проведення прийому до ХНМУ, викладені в “Правилах прийому на навчання для здобуття вищої освіти в ХНМУ” зрозуміло, доступно, не містять дискримінаційних положень. Проте, інформація про освітньо-професійну програму чи посилання на профіль ОПП / саму програму в розділі “Приймальна комісія” не наведена. То ж вступнику та батькам складно зорієнтуватися, які предмети та яким чином будуть вивчатися на ОПП 221 “Стоматологія”.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Відповідно до правил прийому в ХНМУ для вступу на ОПП “Стоматологія” для здобуття ступеня магістра допускаються до участі у конкурсному відборі на основі повної загальної середньої освіти вступники, що подають сертифікати ЗНО (результати вступних іспитів) з другого та третього конкурсного предметів з балами 150 та вище, а також з української мови та літератури з балами 130 та вище. Слід зазначити, що для відкритих конкурсних пропозицій: 1-ий – українська мова та література, 2-ий – біологія або хімія (за вибором вступника), 3-й – математика або фізика (за вибором вступника); для небюджетної конкурсної пропозиції: 1-ий – українська мова та література, 2-ий – біологія, 3-й – хімія або математика (за вибором вступника). Враховується також середній бал за особливі успіхи призерам IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад в рік вступу з базових предметів і призерам III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт. Найбільший ваговий коефіцієнт K2 встановлено для сертифікату ЗНО (вступного іспиту) з другого конкурсного предмету – 0,5. Встановлено, що

зазначені предмети відповідно до специфіки ОПП відображені в основних та вибіркових компонентах освітньої програми на різних курсах навчання. Так, ОК 1, ОК 4, ОК 6, ОК 1- на I курсі; ОК 12, ОК 13, ОК 14, ОК 17, ОК 24 - на II курсі; ОК 12, ОК 40 - на III курсі та ОК 13 на V курсі.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти регулюються “Положенням про порядок перезарахування навчальних дисциплін (кредитів ECTS) та визначення академічної різниці у ХНМУ”, “Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у ХНМУ”, “Положенням про порядок відрахування, поновлення і переведення осіб, які навчаються у ХНМУ, а також надання їм академічної відпустки”, що знаходяться у вільному доступі на сайті ЗВО (http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1226%3A2013-03-25-12-07-55&catid=4%3A2011-05-04-07-20-12&Itemid=19&lang=uk). Позитивною є практика імплементації Положення “Про порядок реалізації права на академічну мобільність у ХНМУ”, що передбачає мобільності для студентів, аспірантів, докторантів, науково-педагогічних і педагогічних працівників. Зокрема, до форм академічної мобільності для студентів відносяться навчання, у т.ч. виробнича практика; мовне стажування. Організаційне забезпечення включає відбір студентів, формування ключових документів, порівняння навчальних планів і програм, наказ щодо направлення особи для участі у програмі академічної мобільності. Протягом 1 тижня після закінчення навчання здобувач надає академічну довідку, завірену в закладі-партнері. Визнання та перезарахування результатів навчання включає зіставлення результатів навчання досягнутих у закладі-партнері та запланованих освітньою програмою ХНМУ. На основі Угод про навчання/практичну підготовку разом з академічною довідкою/сертифікатом про проходження практики із використанням кредитів ЄКТС відбувається повне визнання програми навчання/проходження практики у закладі-партнері за умови успішного виконання її здобувачем. У разі наявності академічної різниці деканом формується індивідуальний графік ліквідування академічної різниці. Якщо вона виникла внаслідок розбіжностей навчальних планів, вважається такою, що виникла з поважних причин http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_akad_mobil.zip. На основі документів та при зустрічі здобувачі та випускники розповіли про незабутні враження під час проходження виробничої практики та стажування, результати яких були визнані та зараховані в ХНМУ. Одним із свідчень реальності є Витязі з наказу №204 від 14.06.2017р. Про проходження практичної підготовки студентами 4 курсу спеціальності “Стоматологія” пункт 4.1. “Керівнику відділу виробничої практики Стрюковій А.М. провести перезарахування оцінок, одержаних студентами, які проходили практичну підготовку на базах ЗВО-партнерів, відповідно до наданих сертифікатів”. Стоматологічну практику зараховано 6-и студентам 4 курсу, яку вони проходили у Білорусі, Ірані (додаток 3). Як приклад наводимо підтвердження зарахування стоматологічної практики студентам 4 курсу В.Є. Петюніній (Тбіліський державний медичний університет, Грузія), К.О. Павловій (Медичний університет-Пловдів, Болгарія), що наведено у Відомості 1242/19 від 25.07.2019 р. на основі підтверджуючих документів із ЗВО (дод. 3).

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Наразі в ХНМУ розроблений проєкт “Положення про визнання результатів неформальної освіти” (додаток 3), який пройшов процедуру обговорення та знаходиться на етапі затвердження. Необхідно відзначити, що на ОПП “Стоматологія” практикується визнання результатів навчання під час проходження здобувачами виробничої лікарської та стоматологічної практики в рамках академічної мобільності, а також нараховуються додаткові бали до поточної успішності при виконанні науково-пошукової роботи, презентації результатів дослідження на науково-практичних конференціях, семінарах і майстер-класах. Так, у Витязі з протоколу №9 навчально-методичної наради кафедри терапевтичної стоматології від 13.05.2019 р. зазначено, що з дисципліни “Терапевтична стоматологія” студенту 5 курсу О.О. Любченко додано до балів за поточну навчальну діяльність 10 балів за зайняте 3 місце у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади за спеціальністю “Стоматологія”, а студентці 4 курсу А.І. Лях додано 5 балів за участь у цій же олімпіаді. У Витязі з протоколу №15 засідання кафедри стоматології дитячого віку та імплантології від 29.12.2020 р. вказано про додавання 2 балів з дисципліни “Дитяча терапевтична стоматологія” студенту 5 курсу Бугаєву В.Ю. за зайняте I місце у студентській конференції ISIC-2020 (додаток 3). Результати отримані в неформальній та інформальній освіті науково-педагогічними та педагогічними працівниками ХНМУ у широкому форматі визнаються, як підвищення кваліфікації відповідно до діючого в університеті “Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників Харківського національного медичного університету”. http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=6940%3A2021-01-04-09-47-21&catid=44%3A2012-06-06-07-51-30&Itemid=48&lang=uk.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою 221 "Стоматологія" на 2021 рік оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти в розділі "Приймальна комісія". На цій же сторінці в пункті 33 "Архів", розміщені правила прийому за минулі роки 2015-2020 рр. Правила прийому структуровані за 15 розділами, висвітлюють всю важливу для вступника інформацію. Для зручного та швидкого пошуку створено таблиці, які винесено на сторінку "Приймальна комісія" окремими пунктами, наприклад: 8. Обсяги прийому на навчання до ХНМУ в 2021 р.; 9. Вимоги до мінімального балу для допуску до участі у конкурсі в 2021 р.; 11. Перелік документів для вступу; 12. Вартість навчання за контрактом; 28. Оголошення про засідання приймальної комісії. Про публічність роботи Приймальної комісії свідчать також і розміщені в пункті 29 Протоколи рішень приймальної комісії, зокрема, за 2016-2020 роки. Вступні іспити 2-ий – біологія або хімія (за вибором вступника), 3-й – математика або фізика (за вибором вступника) відповідно до специфіки ОПП відображені в основних та вибіркових компонентах освітньої програми на різних роках навчання. Правила визнання результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності, особливо доступні здобувачам за міжнародними програмами в рамках угод для проходження виробничої практики.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

На сторінці "Приймальна комісія" відсутній опис (профіль) чи власне вся освітньо-професійна програма, а також посилання на сторінку, де розміщена інформація про ОПП. Тому, рекомендуємо розмістити профіль ОПП 221 "Стоматологія" на сторінці "Приймальна комісія" з метою ознайомлення вступників із предметами, які будуть вивчатися, програмними результатами навчання, контрольними заходами, матеріально-технічним забезпеченням. Формування індивідуальної освітньої траєкторії у кращих практиках відбувається не лише із забезпечення вивчення вибіркових дисциплін, але й сертифікованих програм, наприклад, з вивчення іноземних мов, факультативних занять, а також врахування особистісного підходу до вибору методів та форм навчання. Власне неформальна освіта дає широку можливість щодо використання таких форм навчання та зарахування здобутих знань в формальному освітньому процесі. З огляду на це доцільно впровадити в дію "Положення про визнання результатів неформальної освіти в ХНМУ".

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Після проведеного аналізу діючих в ХНМУ Положень, опрацювання підтверджуючих документів, результатів спілкування з фокус-групами вважаємо, що критерій "Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання" реалізується на ОПП "Стоматологія" в повній мірі, а надані рекомендації спрямовані лише на покращення механізмів інформування та розширення освітніх можливостей здобувачів.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Для досягнення цілей і ПРН викладачі використовують класичні та інноваційні методи та форми навчання. Зокрема, це лекції, практичні, лабораторні, семінарські, індивідуальні заняття, консультації, тестування. Особливо важливі проблемно-орієнтовані, інтерактивні, симуляційні методи навчання, що ґрунтуються на поєднанні теоретичної та практичної підготовки. ЕГ відмічає високу інноваційність та широкі можливості академічної свободи НПП на кафедрі анатомії: в 3д-турі продемонстровано синтетичний труп SynDaver та систему анатомічної візуалізації Anatomage table, зі встановленою програмою Launching Table 6.0 Application, робота з якими забезпечує високу ефективність засвоєння знань здобувачами. Під час зустрічі здобувачі відмітили, що на теоретичних кафедрах (до прикладу, ОК "Латинська мова та медична термінологія"), їм особливо запам'ятались використання таких методів навчання як командні змагання, ділові ігри. В зв'язку з карантинними обмеженнями, дистанційною та комбінованою формами навчання з метою підготовки до практично-орієнтованого іспиту ОСКІ з вересня 2020р. на всіх випускових кафедрах розроблено графіки додаткових занять, відповідно до яких вдосконалюються у фантомних симуляційних класах практичні вміння та навички http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7062%3A2021-02-24-12-30-26&catid=1%3Anews&Itemid=8&lang=uk. Позитивною практикою ЕГ також вважає застосування симуляційних методів навчання, що реалізуються на кафедрі екстреної та невідкладної медичної допомоги. Всі симуляційні класи оснащені сучасним устаткуванням з високим рівнем реалістичності, на якому кожен зі здобувачів має можливість освоїти та вдосконалити свої практичні навички. Студентоцентрований підхід у процесі реалізації ОП забезпечується за рахунок вибіркових дисциплін, залучення здобувачів освіти до вдосконалення ОП, відвідувань консультацій, участі в наукових гуртках та

Всеукраїнських студентських олімпіад зі стоматології (додаток 4). Свою точку зору та рівень задоволеності щодо форм та методів навчання здобувачі висловили в анкетуванні (додаток 4). Так, найчастіше викладачі використовують тестування – у 88,7% випадків, усне опитування – 85,4%, презентації – 82,1%; найменше – рольові ділові ігри – 2,4%, письмові творчі роботи – 8,4%. На зустрічах здобувачі відзначили, що швидко адаптуватися до дистанційних методів навчання на платформі Moodle. Проте, вбачаємо необхідність усунення ризику створення прецеденту щодо нерівних умов доступу до знань студентів із різним матеріальним становищем в “Порядку проведення занять з поглибленого вивчення студентами ХНМУ окремих дисциплін понад обсяг навчального плану”, яке вводиться з метою підвищення якості засвоєння окремої дисципліни з поглибленим її вивченням понад обсяг навчального плану. У Порядку зазначено, що заняття платні http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nak-poriad-pogl-vyv-dysc.docx.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

З метою інформування здобувачів щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів на сторінках офіційного сайту ХНМУ розміщено у вільному доступі: • діюча ОПП (2020р): [file:///C:/Users/User/Downloads/op_st20%20\(15\).pdf](file:///C:/Users/User/Downloads/op_st20%20(15).pdf) • графік навчального процесу та робочий навчальний план: http://knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=53%3A2011-05-04-07-27-10&catid=4%3A2011-05-04-07-20-12&Itemid=19&lang=uk • силабуси обов'язкових та вибіркових дисциплін: http://knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=6197%3A2019-11-11-09-55-59&catid=75%3A2019-11-11-09-42-20&Itemid=109&lang=uk. Вся інформація у межах окремих освітніх компонентів (програми навчальних дисциплін, силабуси, навчально-методичні матеріали, тощо) висвітлена на сайті та на платформі Moodle. У програмах навчальних дисциплін / силабусах наявна необхідна інформація щодо цілей, змісту, компетентностей, очікуваних результатів навчання, методів навчання та контролю, критеріїв оцінювання. Проте, після ретельного аналізу переліків рекомендованої основної та допоміжної літератури в програмах навчальних дисциплін професійного спрямування відмітили неоновлені джерела в ОК 21, ОК 22, ОК 23, ОК 25, ОК 28, ОК 29, ОК 31, ОК 35, ОК 36, ВК 65, ВК 69. Рекомендуємо переглянути списки основної та додаткової літератури навчальних програм, оновити їх підручниками, посібниками, монографіями, які відображають останні досягнення медицини. На зустрічах в рамках дистанційного візиту із різними фокус-групами експертна група з'ясувала, що загальну інформацію відносно зазначених питань та розклад занять здобувачі отримують до початку семестру, інформування в межах окремих освітніх компонентів здійснюється на першому занятті. У силабусах наведено контактні дані викладачів, за якими можна отримати необхідну інформацію стосовно освітнього процесу. В університеті доступний і діє електронний щоденник, де розміщено розклад здобувача, групи, викладача, аудиторії, список студентів, робочий план. До електронного щоденника встановлено мобільні додатки: <http://31.128.79.157:8080/>. Рівень інформування здобувачі зазначили при опитуванні у фокус-групах: до початку навчання стосовно різних складових ОПП були проінформовані від 61,5% до 77,6% студентів, найменше – про очікувані результати навчання 61,5% респондентів (аналітичний звіт у додатку 4).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

На ОПП створена можливість поєднання навчання та досліджень, про що свідчить участь здобувачів у роботі студентських наукових гуртків, додано плани їхніх засідань, витяги про виконання плану роботи (додаток 2). Надіслано 121 документ, що підтверджує участь та здобутки студентства у науково-практичних заходах. Найбільше здобувачі брали участь в міжвузівській конференції молодих вчених та студентів “Медицина третього тисячоліття”, що організував ХНМУ 2020р., 2021р. Студенти відвідували навчально-практичні конференції в м. Чернівці (травень 2020), м. Одеса (травень 2020); студентські дебати в м. Полтава, міжнародний конгрес в м. Люблін, Польща (2019 р.), IV USERN конгрес м. Будапешт, Угорщина (8-10 листопада 2019 р.), а також були учасниками I та II етапів Всеукраїнських студентських олімпіад зі стоматології та інші. Протягом 2019-2020 років студентами було опубліковано 14 наукових праць, 4 – у зарубіжних виданнях. Серед них: 1. Жаров М. Особливості будови оклюзійної поверхні молярів верхньої щелепи // Науково-практична конференція з міжнародною участю “Наука, технології та практика в стоматології” з нагоди 40-річчя відновлення кафедри терапевтичної стоматології Харківського національного медичного університету. – Харків, Україна, 30 жовтня, 2019. – С. 68. 2. Комаров Д. Amelogenin-based therapy in caries treatment (clinical case) // 18–20 вересня, 2019 – ISIC–2019 : [International Scientific Interdisciplinary Conference for medical students and young scientists, Kharkiv, September 18-19, 2019] : abstract book / KNMU. – Kharkiv, 2019. – р. 242. 3. Поляшенко А. Реставрація фронтального участка на фантоме с помощью силиконового шаблона // I Бухарская международная конференция студентов-медиков и молодежи “Молодежь и наука” посвященной 29-летию Государственного медицинского института им. Абу Али ибн Сино. Узбекистан, Бухара – Бухарский Государственный медицинский институт им. Абу Али ибн Сино. – 23-25 мая, 2019. – С. 388. 4. Shmatova E. The efficiency of the panoramic dental X-ray as a screening method in early diagnostic of caries, it's complications and periodontal disease // Medical Students Scientific Society. – November 28, 2019, Lublin, Poland. 5. Liakh A. The clinical case of atypical localization of migratory granuloma of the maxillofacial region // Збірник матеріалів конференції “Медицина третього тисячоліття” – 20-22 січня, 2020, Харків, Україна. – С. 493. 6. Tymokhina D., Zaverukha Y. Patients awareness of interdental hygiene in different age groups // ISIC–2020 : [International Scientific Interdisciplinary Conference for medical students and young scientists, Kharkiv, October 8-9, 2020] : abstract book / KNMU. – Kharkiv, 2020. – р. 36-37. 7. Liakh A. The experience of treatment of patients with diabetes mellitus and sinusitis with oroantral

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

НПП – активні учасники розробки нових курсів за вибором. Так, на зустрічі зі стейкхолдерами, керівник клініки “Діадент”, доцент кафедри дитячої стоматології та імплантології Ю.В. Фоменко запропонувала впровадити ВК 68 “Ендодонтична техніка в дитячій стоматології”, була його розробником та безпосередньо викладає цей курс здобувачам (відеозапис зі стейкхолдерами). Міжнародний досвід організації та особливостей викладання в Андижанському медичному університеті (республіка Узбекистан) був обговорений на кафедральному засіданні кафедри дитячої стоматології та імплантології, де доповідав доцент Огурцов О.С., який прочитав там курс лекцій (додаток 4, Витяг №6 із протоколу засідання кафедри від 08.10.2019 р.). На ОПП зареєстровано та виконується ініціативно-пошукова комплексна НДР “Оптимізація методів діагностики та лікування основних стоматологічних захворювань” № держреєстрації 0119U002899, термін виконання 01.2019-12.2021 р., яка об’єднує кафедри терапевтичної стоматології, дитячої стоматології та імплантології, хірургічної стоматології та ШЛХ та кафедру ортопедичної стоматології. На кафедрі стоматології дитячого віку та імплантології разом з кафедрою патологічної анатомії під керівництвом проф. Назарян Р.С. виконується прикладна НДР №0120U102057 на тему: “Оптимізація ранньої діагностики, профілактики та лікування захворювань тканин порожнини рота у дітей з адикцією паління”, що має державне фінансування МОЗ України, 2020-2022 рр. (додаток 4, матеріали НДР). Матеріали НДР впроваджені в освітній процес кафедр стоматологічного профілю, зокрема, на кафедрі ортопедичної стоматології під час лекцій та практичних занять використано результати вивчення новітніх вітчизняних матеріалів для фіксації знімних протезів “Стоматофікс”, для фіксації незнімних протезів – склоіономерний цемент, для отримання відбитків – силіконовий матеріал “Стомавід база”. Загалом, 8 актів впроваджень, що не тільки підвищує якість освітнього процесу, але й сприяє економічному зростанню регіону та України в цілому (додаток 4, акти впровадження). Загалом, у наданих ЕГ документах наявні 22 акти впровадження в освітній процес, що свідчать про оновлення змісту освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі завдяки розробкам як НПП кафедр стоматологічного спрямування ХНМУ, так і НПП Вінницького національного медичного університету ім. М.І Пирогова та УМСА (додаток 6, акти впровадження). Ефективному використанню новітніх методів діагностики, лікування та профілактики в стоматології сприяє сертифіковано підтверджений рівень володіння англійською мовою (додано список викладачів у додатки 1, 6).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов’язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

У структурі університету активно функціонує відділ міжнародних зв’язків, робота якого визначена Стратегією інтернаціоналізації ХНМУ 2019/2025 (http://knmu.kharkov.ua/attachments/5691_str-intern.pdf). Протягом 2016-2019 років представники медицини Литви, в тому числі і стоматологічного профілю відвідали ХНМУ з метою участі у Науково-практичній конференції з міжнародною участю “Гофунговські читання”. Підтвердження візиту у Звіті про виконання програми прийому представників Литовського університету медичних наук м. Каунас, Литва, 6 жовтня 2016 р. (додаток 4, запрошення іноземних вчених). Представник Державного університету медицини та фармації ім. Ніколае Тестеміцану, республіки Молдова взяв участь у міжнародній науково-практичній конференції “Актуальна стоматологія. Наука, практика, педагогіка” 23.11.2018 р., про що складено Звіт про виконання програми прийому делегата О.І. Постолак (додаток 4). Науковці Тегеранського університету медичних наук (Ісламська республіка Іран) прочитали лекції на теми “Громадське здоров’я та стоматологія”, “Стоматологія на основі фактичних даних”, “Цифрова стоматологія”, “З’єднання зуба та імплантату”. Звіти про виконання програм прийому делегацій Тегеранського університету медичних наук 14-16 грудня 2016 р., 30 березня-5 квітня 2018 р. (додаток 4, запрошення іноземних вчених). Науковці Андижанського державного медичного інституту прочитали лекції, що підтверджено у Звітах про виконання програми прийому представника Андижанського державного медичного інституту (республіка Узбекистан) – 4-20 грудня 2019 р. (додаток 4). У витягах із кафедральних засідань зазначено передовий досвід, який отримали кафедри під час візитів представників зазначених країн (додаток 4, запрошення іноземних вчених, протоколи кафедральних засідань). До проведення наукового дослідження в лабораторії “Біоматематика” Інституту фізіології Чеської академії наук з проектом “Прогнозування стоматологічних захворювань у осіб, які народилися з макросомією” за фінансової підтримки фонду Czech-BioImaging Open Access був залучений викладач кафедри терапевтичної стоматології О.В. Гармаш (Чеська Республіка/Інститут фізіології Чеської академії наук, 2016/2017). У рамках освітнього проекту “Школа з англійської мови та стажування для освітян” (Фінляндська Республіка/ Західно-Фінляндський коледж, 2017/2018) взяла участь викладач кафедри терапевтичної стоматології Т.В. Каміна. Така співпраця дозволяє викладачам обмінюватись викладацьким досвідом та науковими досягненнями. Два студенти стоматологічного факультету А. Абрикосова, В. Шамрай навчалися в рамках Міжнародної студентської клінічної варіативної програми в Університеті Кейо в м. Токіо (Японія) 17 днів - з 24.11.17 по 10.12.2017 р. (додаток 2, можливість міжнародної мобільності, наказ_студенти_Японія_2017.pdf).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Після проведеного аналізу форм і методів навчання та викладання на ОПП 221 "Стоматологія", ЕГ дійшла висновку про достатній рівень їхнього забезпечення цілей і програмних результатів навчання; відповідність вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Учасники освітнього процесу вчасно та вичерпно поінформовані стосовно цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. У ХНМУ на ОПП позитивно є практика міжнародних обмінів, проєктів інтернаціоналізації як для здобувачів, так і науково-педагогічних та педагогічних працівників. Активним і високоінформативним є анкетування здобувачів освіти за різними метою та підходами в створенні анкет, що, зокрема, дозволяють отримати рівень задоволеності здобувачів формами та методами навчання і викладання. Унікальною в ХНМУ є можливість вивчати нові стоматологічні матеріали виробництва АО "Стома" (м. Харків, Україна) та впроваджувати здобутки в освітній процес.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Рекомендуємо до "Порядку проведення занять із поглибленим вивченням студентами ХНМУ окремих дисциплін понад обсяг навчального плану", де зазначено про платну послугу, додати інформацію, яка би свідчила про унеможливлення нерівних умов доступу до знань здобувачів із різним матеріальним становищем. Сприяти своєчасному інформуванню здобувачів стосовно очікуваних результатів навчання, в програмах навчальних дисциплін оновлювати переліки рекомендованої до вивчення літератури сучасними виданнями.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Критерій навчання і викладання оцінено нами за рівнем "В" через впровадження на ОПП інноваційних методів навчання: синтетичний труп SynDaver, системи анатомічної візуалізації Anatomage table; на теоретичних кафедрах гуманітарного спрямування поширені такі методи навчання як командні змагання, ділові ігри; на клінічних професійного спрямування – робота у симуляційних навчальних класах та використання на практичних заняттях сучасних методів діагностики стоматологічної патології – комп'ютерна томографія. Студентоцентризований підхід та дотримання принципів академічної свободи здобувачів впроваджені через участь у наукових гуртках кафедр, діяльності студентського наукового товариства, етапах Всеукраїнських олімпіад, конкурсах професійної майстерності. Позитивна практика поєднання навчання і досліджень підтверджена численними науковими працями здобувачів як у матеріалах конференцій, так і у періодичних виданнях. Важливим науковим здобутком спрямованим на оновлення змісту освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у практичній стоматології є виконання НДР, що має державне замовлення. Сильною стороною є навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти як здобувачів, так і НПП кафедр. Рекомендації ЕГ спрямовані на уточнення деяких механізмів надання освітніх послуг в ХНМУ та стимулювання подальшого педагогічного, наукового та професійного зростання НПП для забезпечення високих показників рівня задоволеності здобувачів освіти.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Зрозумілість і прозорість контрольних заходів та критеріїв оцінювання здобувачів регулюються "Положенням про організацію освітнього процесу в ХНМУ", висвітлені в "Інструкції про оцінювання навчальної діяльності при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу в ХНМУ", прописані в робочих програмах і силабусах навчальних дисциплін. Система оцінювання знань передбачає вхідний, поточний, підсумковий та відстрочений контроль. Вхідний контроль проводиться на першому занятті у формі тестування за завданнями, що відповідають програмі попереднього навчання. Оцінювання поточної успішності здобувачів здійснюється на кожному аудиторному занятті з використанням затверджених критеріїв оцінювання у формі усного опитування або письмового експрес-контролю, комп'ютерного тестування, тощо. Підсумковий контроль забезпечує більш повне оцінювання здобутих ПРН на проміжних або заключному етапах навчання здобувачів і включає в себе семестровий контроль та атестацію. Семестровий підсумковий контроль проводиться у формі екзамену, диференційованого заліку або заліку. Навчальним планом визначається періодичність і терміни проведення підсумкових контролів, а конкретні форми їх проведення – робочою програмою навчальної дисципліни, силабусом.

Відстрочений контроль проводиться вибірково, через деякий час після вивчення дисципліни у вигляді тестування за допомогою спеціально розроблених програм з метою визначення життєвості засвоєних знань, контролю якості освітнього процесу та удосконалення критеріїв оцінювання навчальних здобутків. Під час навчання на базі ННІ ЯО організовано проходження контролю теоретичних та практичних навичок, здобувачі проходять підготовку до ліцензованих іспитів Крок 1 та Крок 2 з наступним ректорським контролем знань (http://www.knmu.kharkov.ua/attachments/3509_pologen_iakis-osvit-dialn.pdf). В ХНМУ наявні 25 точок доступу до системи оцінювання USMLE (IFOM): <http://libr.knmu.edu.ua/index.php/11-na-glavnoj/587-usmle-rx>). Платформа USMLE-Rx наповнена лекціями, графіками та схемами, які служать поясненнями до кожного тесту та обґрунтуванням правильної чи хибної відповіді. Її використовують для симуляції проходження іспиту, містить відеоматеріал, таблиці, ілюстрований посібник First Aid з коротким викладом навчального матеріалу. Результати підсумкових форм контролю та атестації здобувачів обговорюються на кафедральних, факультетських засіданнях та Вченій раді Університету. ЕГ ознайомилася з протоколами відповідних засідань (додаток 5). Зі слів здобувачів інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводиться на перших заняттях, наявна на інформаційних стендах, веб-сторінці кафедри в силабусах, навчальних планах. Експертна група проаналізувала результати анонімного анкетування здобувачів щодо задоволеності інформування їх про критерії оцінювання та форми контрольних заходів. На основі аналізу анкет 73,1% опитаних були проінформовані про критерії оцінювання та заплановані контрольні заходи.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форми атестації здобувачів вищої освіти за спеціальністю 221 “Стоматологія” відповідають вимогам Стандарту для другого (магістерського) рівня вищої освіти (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/06/25/221-stomatologiya-magistr.pdf>), відповідно до якого атестація здійснюється у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ), що включає: інтегрований тестовий іспит “КРОК 1. Стоматологія” та іспит з англійської мови професійного спрямування на 3 році навчання (проводяться Центром тестування при МОЗ України); інтегрований тестовий іспит “КРОК 2. Стоматологія” та об’єктивний структурований практичний (клінічний) іспит (ОСКІ) на 5 році навчання. Відповідно до вимог Стандарту вищої освіти, а також “Положення про організацію та проведення об’єктивного структурованого практичного (клінічного) іспиту для студентів” http://knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1226%3A2013-03-25-12-07-55&catid=4%3A2011-05-04-07-20-12&Itemid=19&lang=uk) ОСКІ оцінює готовність випускника до провадження професійної діяльності через демонстрування практичних (клінічних) компонентів професійної компетентності на реальному об’єкті або на моделі і проводиться екзаменаційною комісією університету, яка формується і затверджується наказом ректора. Під час створення екзаменаційної комісії долучаються представники роботодавців, обов’язковим є врахування відсутності конфлікту інтересів: недопущення до роботи в екзаменаційну комісію НПП, діти яких складають атестацію, тощо. Атестація здобувачів під час складання ОСКІ здійснюється відкрито та прозоро (з можливою аудіо-чи відео фіксацією). Терміни та тривалість проведення атестації здобувачів вищої освіти визначаються графіком освітнього процесу (<http://31.128.79.157:8080/>) та регулюються Положенням про організацію і проведення атестації випускників в ХНМУ http://knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1226%3A2013-03-25-12-07-55&catid=4%3A2011-05-04-07-20-12&Itemid=19&lang=uk. Вся необхідна інформація є в доступі на стендах та на сайті ЗВО. Здобувачі вищої освіти ознайомлені з формами атестації.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об’єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів чіткі та зрозумілі, є доступними для всіх учасників освітнього процесу, регулюються Статутом ХНМУ, Положенням про організацію освітнього процесу, Положенням про організацію і проведення атестації випускників, Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності в ХНМУ. Детально процедура контрольних заходів і критерії оцінювання прописані в робочих програмах/силабусах. Під час зустрічей здобувачі підтвердили, що ознайомлені з правилами проведення контрольних заходів, вважають їх обґрунтованими та не мають нарікань на їх зрозумілість і чіткість. Об’єктивність екзаменаторів забезпечується дотриманням єдиних вимог та методичних прийомів (зміст і наповнення екзамен. білетів, тривалість підготовки), чітких критеріїв оцінки та вільним доступом до інформації про них, справедливим ставленням до кожного студента, неприпустимістю наявності елементів упередженості. Позитивною практикою є впровадження єдиної бази обліку успішності та відвідування занять студентами “АСУ”, що сприяє своєчасному виявленню проблем засвоєння матеріалу, дозволяє прогнозувати та коригувати подальшу навчальну діяльність. На фундаментальних та профільних кафедрах використовуються комп’ютерні професійно-орієнтовані програми зі створеними банками тестових завдань для поточного та кінцевого контролю знань, що зводить до мінімуму суб’єктивізм. Процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів закріплені у Положенні про посилення заходів, направлених на профілактику і протидію корупції у діяльності університету, роз’яснення щодо питань запобігання конфлікту інтересів, порядок врегулювання конфлікту інтересів в роботі співробітників університету та навчальній діяльності здобувачів визначено Антикорупційною програмою ХНМУ http://knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=category&id=48&Itemid=68&lang=uk. В ЗВО введено посаду Уповноваженого з питань

запобігання та протидії корупції. Порядок оскарження та розгляду апеляційної скарги регулюється “Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю учасників навчального процесу в ХНМУ”, в якому чітко прописаний алгоритм дій за необхідності оскарження результатів проведення контрольних заходів. Процедура повторного проходження контрольних заходів прописана в “Інструкції з оцінювання навчальної діяльності при ЄКТС організації навчального процесу в ХНМУ” відповідно до якої при отриманні незадовільної оцінки повторна здача семестрового контролю допускається не більше двох разів. За результатами анкетувань рівень поінформованості здобувачів з можливістю повторного складання контрольних заходів становить 88,4%, з порядком оскарження результатів заліків, іспитів – 64,8%, із процедурою врегулювання конфліктних ситуацій – 64,8% (додаток 5). На ОП “Стоматологія” випадків оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів не було. Повідомлень від здобувачів, працівників закладу та інших осіб щодо виникнення конфлікту інтересів і вчинення корупційних діянь не надходило.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності (АД) в університеті чіткі та зрозумілі, регулюються Кодексом АД ХНМУ, Кодексом корпоративної етики, Положенням про АД, Положенням про Групу АД, Положенням про комісію з АД, етики та управління конфліктами ХНМУ, Положенням про порядок перевірки у ХНМУ текстових документів – дисертаційних робіт, звітів і науково-дослідних робіт, наукових публікацій, матеріалів наукових форумів, навчальної літератури, навчально-методичних видань та засобів навчання на наявність текстових запозичень. АД наявна в основі інституційної культури ХНМУ. Університет популяризує АД через перевірку усіх текстових документів програмним забезпеченням “StrikePlagiarism» і “Unicheck»; впровадження та реалізацію курсу “Академічна доброчесність” (3 кредити ЄКТС); проведення лекцій та майстер-класів; запровадження семінарів з дотримання норм АД працівниками бібліотеки для здобувачів і НПП; оприлюднення документів МОН, розроблених методичних вказівок та інформативного розділу “Про академічну доброчесність” на веб-сайті ЗВО http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk). Здобувачі мають можливість дистанційно пройти курс із АД, який розміщений на сайті з отриманням сертифікату. Позитивними практиками є створення Групи сприяння АД ХНМУ (http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk), а також участь у проєкті Американських Рад з міжнародної освіти “Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти” за сприяння Посольства США в Україні, МОН України та Національного Агентства. Проректор з наукової роботи проф. М’ясоєдов В.В. (зустріч 1) зазначив, що основними завданнями створеної Групи сприяння АД є загальна координація та популяризація дотримання АД та етики академічних взаємовідносин в університеті з метою попередження їх порушень. Врегулюванням порушень АД займається Комісія з АД, етики та управління конфліктами ХНМУ, яку очолює прор. з науково-педагогічної роботи Лещина І.В. Розроблено та затверджено алгоритми дій при виявленні випадків порушення АД, які регламентують відповідальність причетних осіб. Для НПП застосовуються наступні дії: пояснювальна записка на ім’я ректора, детальний розгляд справи, дисциплінарне стягнення, або звільнення із займаної посади, позбавлення звання або кваліфікаційної категорії, наукового ступеня чи вченого звання. До здобувачів ВО – повторне проходження оцінювання або відповідного ОК, зниження результатів оцінювання роботи, попередження, позбавлення академічної стипендії або наданих університетом пільг з оплати за навчання, відрахування з ХНМУ. Наукові доробки здобувачів і НПП розміщуються на сайті електронного репозитарію (<http://repo.knmu.edu.ua>). Прикладом порушення АД здобувачами є плагіат історії хвороби стоматологічного пацієнта, проводилась повторна курація хворого.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми контрольних заходів і критерії оцінювання є чіткими та зрозумілими, своєчасно доводяться до здобувачів, процедура оскарження їм відома. В університеті проводиться систематична робота ННІ ЯО по здійсненню контролю теоретичних знань і практичних навичок. На фундаментальних кафедрах використовуються комп’ютерні професійно-орієнтовані програми та бази тестових завдань до підготовки здобувачів до Ліцензійного іспиту “Крок 1. Стоматологія”, на профільних кафедрах створені банки тестових завдань для перевірки поточного та кінцевого контролю знань, а також для підготовки до Ліцензійного іспиту “Крок 2. Стоматологія”. Забезпечений безкоштовний доступ для здобувачів до платформи USMLE-Rx, що є інструментом он-лайн освіти, який активно використовується здобувачами для самопідготовки та самостійного ознайомлення з системою оцінювання USMLE (IFOM), тестових завдань USMLE-Rx Step1 та Qmax Step 1. Позитивною практикою ЕГ вважає впровадження єдиної бази обліку успішності та відвідування занять студентами “АСУ”, що сприяє своєчасному виявленню проблем засвоєння матеріалу, дозволяє прогнозувати та коригувати подальшу навчальну діяльність. Проводиться системна і потужна робота ЗВО в питаннях забезпечення дотримання всіма учасниками освітнього процесу принципів і засад академічної доброчесності. В університеті сформовано Кодекс академічної доброчесності та Кодекс корпоративної

етики, викладачі та здобувачі ознайомлені та чітко дотримуються норм академічної доброчесності. Створено Групу сприяння академічної доброчесності, реалізований курс “Академічна доброчесність”.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Недоліків не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів наявні у відкритому доступі, чітко регламентовані, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання. Для забезпечення неупередженості оцінювання та об'єктивності екзаменаторів до складу екзаменаційних комісій залучаються два-три викладачі. Атестація здійснюється відкрито та прозоро із залученням представників роботодавців і можливою аудіо-чи відео фіксацією. Здобувачі обізнані з правилами оскарження результатів контрольних заходів відповідно до положень, які знаходяться у вільному доступі на веб-сайті ЗВО. В ХНМУ проводиться активна робота ННІ ЯО по здійсненню контролю теоретичних та практичних навичок, підготовкою здобувачів до Ліцензованих іспитів “Крок 1. Крок 2. Стоматологія” з наступним ректорським контролем. Позитивною практикою ЕГ вважає наявність безкоштовного доступу до баз даних USMLE, що є передовою та унікальною в Україні. ХНМУ популяризує академічну доброчесність, систематично здійснює перевірку всіх друкованих праць на наявність ознак плагіату технічними засобами, є учасником проекту Американських Рад з міжнародної освіти “Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти” (Academic IQ) за сприяння Посольства США в Україні, МОН України та Національного Агентства. Культура академічної доброчесності сформована як у академічній спільноті, так і в студентському середовищі. Усі вищезазначені аргументи, на погляд ЕГ, надають підстави оцінити освітню програму за Критерієм 5 на рівні “А”.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Рівень академічної та професійної кваліфікації викладачів, задіяних в реалізації ОПП 221 “Стоматологія”, забезпечує досягнення визначених програмою цілей та програмних результатів навчання. Академічна кваліфікація підтверджена їх базовою освітою, у більшості викладачів науковими ступенями та вченими званнями чи науковою діяльністю за певним науковим напрямком, публікаціями. Професійна кваліфікація викладачів, які беруть участь у викладанні обов'язкових та вибіркового компоненту ОПП підтверджена їх стажем, досвідом професійної діяльності у певній сфері, наявністю посвідчень/свідощів про підвищення кваліфікації та інших підтверджуючих документів відповідно до вимог безперервного професійного розвитку. Заслужує на увагу визначені додаткові вимоги до кандидатів на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників університету (п. 6.1.6 “Порядку заміщення вакантних посад”) відповідно до якого враховуються: рівень володіння англійською мовою (рівень B2 отримали 273 викладача, C1 – 59, C2 – 2), наявність міжнародних стажувань (43 НПП пройшли стажування в іноземних ЗВО), застосування інноваційних методів і технологій навчання та викладання, вільне користування ПК на сучасному рівні, наявність повного пакету навчально-методичних документів, в т.ч. для дистанційної форми навчання, активна участь у громадському житті університету. Серед професорсько-викладацького складу на ОПП “Стоматологія” працює 37 професорів, 213 доцентів, 69 асистентів кандидатів наук та 140 викладачів без наукового ступеня. Читання лекцій здійснюється виключно професорами/доцентами кафедр за профілем спеціальності. Викладачі здобули другу вищу освіту зі спеціалізацій “Публічне управління і адміністрування” – О.В. Дунаєв, О.В. Мовчан, О.О. Карчинський, М.М. Мішина, А.В. Бондарева, А.М. Мацько та “Освітні, педагогічні науки” – І.С. Сухіна, Г.А. Побережник, М.В. Сторожева, І.О. Перешивайлова, В.Г. Томілін, І.Л. Дюдїна, Н.В. Кричка, В.О. Бірюков та ін. Моніторинг професіоналізму педагогічних і науково-педагогічних працівників відбувається за допомогою анонімного оцінювання викладача здобувачами за анкетною “Викладач очима студентів”. В ХНМУ розроблена чітка система опитувань та обробки їх результатів, які були надані при перевірці. Дана інформація підтверджується у бесідах з НПП і відображена в аналітичних звітах (додаток 6). Рекомендуємо мотивувати НПП до наукової діяльності/ завершення дисертаційного дослідження, оскільки близько 50 НПП більше 10 років працюють без наукового ступеню.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Необхідний рівень професіоналізму викладачів забезпечується проведенням конкурсного добору, який регламентується законами України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, “Про наукову і науково-технічну діяльність”, “Про порядок наймання та звільнення педагогічних працівників закладів освіти, що є в загальнодержавній власності” (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0104-93#Text>); проводиться відповідно до Статуту ХНМУ та “Порядку заміщення вакантних посад науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників у ХНМУ”, затвердженого 01.11.2017 № 382 (http://knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=3999%3A2017-01-31-13-08-50&catid=37%3A2011-08-30-08-15-41&Itemid=56&lang=uk). Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму. В Університеті створено Конкурсну комісію, яка розглядає відповідність наданих кандидатами документів умовам конкурсу та вимогам законодавства. При позитивному рішенні комісії документи осіб, які подали заяви на участь у конкурсі направляються на відповідну кафедру, якою проводиться оцінка професійного рівня претендента. Після вивчення документів і результатів відкритих лекцій/практичних занять, урахування досвіду та стажу роботи кафедра формує висновок про професійні якості претендента з відповідними рекомендаціями та передає його голові Конкурсної комісії, який усі документи направляє на розгляд Вченої ради факультету. Обрання на посаду здійснюється шляхом таємного голосування. Процедура проходження є чіткою та прозорою, дозволяє підтримувати високі вимоги до професіоналізму викладацького складу та реалізовувати ОП. Для викладання на ОП відбираються НПП за наявності відповідної освіти та кваліфікації (згідно з посадовою інструкцією), як правило, з науковим ступенем і вченим званням, які мають певний досвід викладацької (академічна кваліфікація) та практичної роботи (професійна кваліфікація). Позитивною практикою є впровадження рейтингової системи оцінювання діяльності викладачів (<http://31.128.79.157/sierep/index.php>), що також враховується при конкурсному відборі. Моніторинг професійного рівня викладачів здійснюється через проведення відкритих занять і лекцій, взаємовідвідувань, візитів завідувача кафедри, у Школах молодого викладача та досвідченого лектора. На відео-зустрічі 6 начальник відділу кадрів Р.В. Олентьєв розповів, що при прийнятті на роботу НПП може укладатися безстроковий, строковий трудовий договір, у тому числі контракт. Термін дії договору та контракту визначається наявністю наукового ступеня, вченого звання, віком претендента, рівнем володіння державною та іноземними мовами, тощо. Трудовий договір укладається для НПП із науковим ступенем терміном до 5 років; для старших викладачів, асистентів, які не мають наукового ступеню зі стажем роботи менше 5 років – до 2 років. Контракт укладається для проректорів, декану факультету та завідувачів кафедри до 5 років.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу здійснюється через моніторинг ОП та визначення подальших перспектив її розвитку з урахуванням вимог ринку праці; рецензій, які надають працедавці та внесення пропозицій щодо змісту ОП та окремих освітніх компонентів; залучення до практично-професійної підготовки здобувачів ВО на основі підписаних угод про співробітництво; реалізації спільних наукових та освітніх проєктів; залучення роботодавців до керівництва практикою на їх базах та до проведення аудиторних занять. На відео-зустрічі зі стейкхолдерами директор Університетського стоматологічного центру ХНМУ М.М. Бірюкова підтвердила інформацію із відомостей про СО, що брала активну участь у розробці та перегляді ОПП “Стоматологія”, є залученою до експертного оцінювання якості освіти. Зокрема, з її ініціативи впроваджено ВК “Сучасні цифрові технології в стоматології”, систематично організовуються заходи “Крок до майстерності”, “Сяйво посмішки” і “Творчі майстерні” для здобувачів ВО (додаток 6). Директор ТОВ “Сілк-2016”, доцент кафедри ортопедичної стоматології Р.В. Кузнецов зазначив, що входить до складу проєктної групи, в минулому році вніс пропозиції щодо введення додаткових занять за наступними темами: “Сучасні аспекти щелепно-лицевої хірургії” та “Естетико-протетична реабілітація пацієнта” з метою приділення уваги сучасному протезуванню на імплантах та поглибленню знань із використання сучасних конструкцій протезування. Наголосив на важливості поєднання теоретичного матеріалу із практичними вміннями та навичками. Серед роботодавців з практичної охорони здоров'я м. Харкова залучений Є.Л. Шелест, директор ТОВ “Клініка Шелеста”, почесний президент Асоціації Імплантологів України, має 15 річний досвід співпраці з ХНМУ. За його участі на базі Університетського стоматологічного центру проводяться майстер-класи з імплантації та демонстрації показових операцій. На базі своєї клініки запровадив курс “Шелест Education”, де пройшли навчання здобувачі 5 курсу та молоді викладачі університету (підтверджуючі фотодокументи у додатку 6). Головний лікар КНП В.В. Шепилев доєднаний до керівництва практикою на базі Міської стоматологічної поліклініки №2 ХМР та до проведення аудиторних занять. З його слів здобувачі вищої освіти отримують практичну підготовку, вдосконалюють навички діагностики та лікування стоматологічних захворювань, знайомляться зі специфікою роботи лікувальних закладів; кожен роботодавець націлений на формування кваліфікованих спеціалістів і подальшого вибору кадрів для роботи у стоматологічних установах. Рекомендуємо залучити до організації та реалізації освітнього процесу, періодичного перегляду ОПП “Стоматологія” та інших процедур забезпечення її якості працівників Департаменту охорони здоров'я Харківської облдержадміністрації як потенційних роботодавців для визначення потреби у фахівцях для галузі охорони здоров'я, формування державного замовлення, сприяння розвитку міжнародного співробітництва, тощо.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Більшість викладачів, що задіяні на ОП “Стоматологія”, є професіоналами-практиками, які мають значний досвід клінічної роботи за фахом, володіють інноваційними лікувально-діагностичними технологіями, про що свідчать сертифікати семінарів та стажувань, у тому числі міжнародні (скановані копії у додатку 6). Викладачі поєднують науково-педагогічну роботу із практичною, переважно мають вищу атестаційну категорію. Університет залучає до викладання дисциплін професійного спрямування досвідчених провідних спеціалістів, які є штатними працівниками або сумісниками закладу, серед них: доц. кафедри терапевтичної стоматології В.В. Шепилев, який є головним лікарем КНП “Міська стоматологічна поліклініка №2” ХМР; ас. кафедри стоматології дитячого віку та імплантології Н.В. Одушкіна є завідувачем стоматологічного відділення КЗОЗ “Обласна дитяча лікарня”; доц. кафедри ортопедичної стоматології Р.В. Кузнєцов – головний лікар ТОВ “СІЛК-2016”. До викладання дисциплін також задіяні головні лікарі приватних стоматологічних клінік: П.Л. Ющенко (доц. кафедри ортопедичної стоматології, викладає ОК 22, 30, 37), Ю.В. Фоменко (доц. кафедри стоматології дитячого віку та імплантології, викладає ОК 23, 35, 37), М.В. Богатиренко (к.мед.н., ас. каф. ортопедичної стомат., викладає ОК 22, 30, 37) та ін. На базах клінічних закладів систематично проводяться семінари, тренінги, майстер-класи професіоналами-практиками. Зокрема, доц. Фоменко Ю.В. організовує проведення майстер-класів практикуючими лікарями-стоматологами для здобувачів ВО. Серед професорсько-викладацького складу експертами галузі є професор Рузін Г.П., член Комітету фахової експертизи тестових матеріалів ліцензійних іспитів “Крок 1, 2” при МОЗ України. НПП стоматологічних кафедр є членами вітчизняних професійних асоціацій: Національної Академії наук вищої освіти України – академік Назарян Р.С., член-кореспондент Ніконов В.В. НПП є Членами міжнародних наукових організацій та професійних об'єднань: Асоціації інтернаціоналізації вищої освіти (Іран), The International Association for Dental Research (Alexandria, VA, USA), Krakov International Higher Education Academy (Польща), Европейское сообщество всемирной федерации лазерной стоматологии (Польща), Эндодонтическая академия общественного объединения "Единая Казахстанская Ассоциация Стоматологов". Позитивною практикою ЕГ вважає запрошення іноземних вчених до читання лекцій: завідувача кафедри факультетської стоматології Андижанського державного медичного інституту З.К. Хакімової (2019); представників Тегеранського університету медичних наук – Сафури Гходсі з темами лекцій “Цифрова стоматологія”, “З'єднання зуба та імплантату” (2018), Мохаммада Реза Кхамі “Стоматологія на основі фактичних даних” (2018); доцента Державного університету медицини та фармації ім. Н. Тестеміцану О.І. Постолакі до участі у Міжнародних наук.-практ. конференціях “Актуальна стоматологія. Наука, практика, педагогіка” та “Сучасні аспекти в лікуванні та реабілітації пацієнтів з патологією ЩЛД” (2018).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Професійний розвиток викладачів ХНМУ регулюється “Положенням про підвищення кваліфікації НПП” http://knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=6940%3A2021-01-04-09-47-21&catid=44%3A2012-06-06-07-51-30&Itemid=48&lang=uk із чітко прописаними процедурою, видами, формами, обсягом, періодичністю, умовами визначення та процедурою визнання результатів навчання. Підвищення кваліфікації працівників університету забезпечується ННІ ПО та ННІ ЯО ХНМУ; здійснюється за різними видами (навчання за освітньою програмою, участь у сертифікаційних програмах, тренінгах, семінарах, практикумах, вебінарах, майстер-класах; стажування; підвищення психолого-педагогічної майстерності на базі ННІ ЯО; підвищення педагогічної майстерності на базі ННІ ПО; інформальна освіта, в тому числі участь у програмах академічної мобільності). За спеціальністю “Публічне управління і адміністрування” 6 викладачів ОП “Стоматологія” здобули другу вищу освіту. У 2020 році університетом отримано ліцензію на право здійснення освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою щодо підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників за спеціальністю “Освітні, педагогічні науки”. На зустрічі 6 директор ННІ ПО ХНМУ проф. В'юн В.В. розповів, що 19 лютого завершився перший цикл підвищення кваліфікації з тематики “Педагогічна культура та педагогічна майстерність викладача ЗВО”, під час якого НПП вдосконалили основні компоненти педагогічної майстерності, набули компетентностей з використання сучасних підходів до організації освітнього середовища, а також поєднали теоретичні знання з тренінгами (http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7054%3A2021-02-23-12-04-47&catid=1%3Anews&Itemid=8&lang=uk). В ХНМУ функціонують “Школа молодого викладача” (79 викладачів цієї ОП пройшли навчання) та “Школа досвідченого лектора”. Для викладачів ХНМУ внутрішньоуніверситетське навчання на курсах теоретичного вдосконалення та підвищення кваліфікації безкоштовне. Професорсько-викладацький склад підвищує свою науково-педагогічну кваліфікацію не тільки за власними програмами, але і в інших вітчизняних та закордонних ЗВО, наукових центрах, освітньо-наукових установах та організаціях (скан. копії сертифікатів у додатку 6). Зокрема, міжнародне стажування у Польщі на базі Стоматологічного центру Познанського медичного університету ім. Карола Марцинковського пройшли О.О. Бережна, М.М. Бірюкова, І.Л. Дюдїна, Л.Г. Салія, І.О. Перешивайлова (2017/2018); у Клініці дитячої та молодіжної хірургії Інституту матері та дитини – Н.В. Одушкіна, В.А. Шевчук (2018/2019); на базі факультету публічного здоров'я Європейського суспільно-технічного університету – Н.М. Савельєва, О.Г. Ярошенко, О.В. Андрєєва (2019/2020). В 6-му Люблінському міжнародному медичному конгресі взяла участь Т.В. Каміна. Під час міжнародного стажування за викладачами зберігається середньомісячна заробітна плата.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Система заохочення педагогічних і науково-педагогічних працівників до розвитку викладацької майстерності регламентується “Положенням про оцінювання науково-педагогічної діяльності кафедр та структурних підрозділів ХНМУ” (<http://nauka.knmu.edu.ua/allrate/http://31.128.79.157/sierep/index.php>); Наказом ХНМУ №441 від 26.12.2016р “Про встановлення надбавки за складність, напруженість у роботі та за виконання особливо важливої

роботи викладачам, які здійснюють викладання англійською мовою”; “Положенням про оплату праці в ХНМУ” (додаток до Колективного договору №9); “Положенням про матеріальне стимулювання працівників ХНМУ” (додаток до Колективного договору №11); “Положенням про нагородження в ХНМУ державними нагородами України, відомими та заохочувальними відзнаками органів державної влади і органів місцевого самоврядування та заохочувальними відзнаками університету”. У ХНМУ успішно працює Програма підтримки здобувачів наукового ступеня та вченого звання, науково-педагогічних працівників, які активно займаються науково-дослідною, міжнародною та методичною роботою. В якості морального та матеріального стимулювання професійного розвитку впроваджена рейтингова система оцінювання діяльності викладачів (<http://31.128.79.157/sierep/index.php>), яка враховує фахово-професійну активність, наукову, навчально-методичну роботу, знання іноземної мови та ін. Найкращим викладачам вручаються Подяки, Почесні грамоти, висунення пропозицій щодо відзнаки НПП на регіональному та державному рівнях, премії (додаток 6). До прикладу, стипендію ім. І.І. Мечнікова Харківської облдержадміністрації з “Медицини та біології” в номінації “Видатний науковець” отримав проф. кафедри хірургічної стоматології та ЩЛХ Г.П. Рузін (2018); стипендію Кабінету Міністрів України (2018) та Медаль Святого Пантелеймонау номінації “За наукові розробки в медицині” (2019) – доц. кафедри стоматології дитячого віку, дитячої ЩЛХ та імплантології Л.С. Кривенко; Диплом академіка Національної академії наук ВО України – зав. кафедри СДВ та імплантології проф. Р.С. Назарян (2020); Подяка МОЗ України – доц., декан стомат. факультету В.В. Ніконов; Почесною грамотою ХНМУ (2020) нагороджено С.М. Григорова, О.В. Кірсанова, Т.Є. Гур’єву та ін. (Підсумки роботи колективу в додатках 1-3 за посиланням pidsymky_r20.pdf). Серед клінічних кафедр стоматологічного профілю, що перемогли за результатами рейтингового оцінювання науково-педагогічної діяльності Дипломом I ступеня нагороджено кафедру хірургічної стоматології та ЩЛХ. Матеріальна допомога полягає у безкоштовній участі в конференціях, безкоштовній публікації результатів наукових досліджень у виданнях ХНМУ, фінансуванні відраджень для проходження безперервного професійного розвитку, матеріальному заохоченні у вигляді надбавки за проведення занять іноземною мовою, за найбільший рейтинг серед кафедр університету (http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=5749%3A2019-04-08-11-34-02&catid=37%3A2011-08-30-08-15-41&Itemid=56&lang=uk).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

У реалізації освітнього процесу на ОПП 221 “Стоматологія” беруть участь кваліфіковані педагогічні та науково-педагогічні працівники, які мають значний досвід роботи. Більшість викладачів поєднують викладацьку та практичну діяльність. До організації та реалізації навчального процесу залучені також досвідчені професіонали-практики, роботодавці, члени міжнародних професійних асоціацій, голови регіональних професійних асоціацій, експерти галузі. Викладачі постійно підвищують свій професійний рівень, у тому числі шляхом стажування за кордоном. Функціонування рейтингової системи викладачів є системою матеріального та морального заохочення. ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів, зростанню їх викладацької майстерності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Посилити зусилля в напрямку стимулювання НПП до наукової діяльності / завершення дисертаційного дослідження, оскільки відсоток викладачів без наукового ступеня на ОПП “Стоматологія” становить 30,5%. Рекомендуємо залучити до організації та реалізації освітнього процесу працівників Департаменту охорони здоров’я Харківської обласної державної адміністрації як потенційних роботодавців, а також з метою сприяння розвитку міжнародного співробітництва в галузі охорони здоров’я.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних в реалізації ОПП 221 “Стоматологія”, забезпечує досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими та дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму. В університеті існує рейтингова оцінка діяльності науково-педагогічних працівників, найкращі з яких отримують заохочення; впроваджені механізми стимуляції професійної та викладацької майстерності, численні заходи для їх розвитку. Наведені вище сильні сторони у контексті Критерію 6 та підтвердження всієї інформації, викладеної у відомостях про самооцінювання ОПП дозволяє експертній групі зробити висновок щодо відповідності рівню “В”. Перелічені рекомендації від ЕГ не впливають на загальну оцінку.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Досягнення визначених освітньою програмою цілей і ПРН забезпечується сучасною матеріально-технічною базою з інноваційними технологіями. Під час відео-огляду кафедрою анатомії було продемонстровано музей (4500 препаратів), інтерактивні дошки для візуалізації препаратів та малюнків з відомих атласів. Лабораторія симуляційних технологій оснащена інноваційними системами 3D-сенсорних девайсів AnatomH4 та синтетичним муляжем тіла людини компанії SynDaver, які, зі слів зав. кафедри О.Ю.Вовк, є унікальними та єдиними в Україні та серед вищих медичних закладів Східної Європи. Представлені міжкафедральні симуляційні класи “Медицини невідкладних станів”, що налічують понад 70 симуляторів та манекенів. УСЦ розміщений на 7 поверхах, обладнаний більше 100 стоматологічними установками, зуботехнічною лабораторією, рентген-кабінетами, фантомними класами, в будівлі знаходяться всі стоматологічні кафедри. Розхідний матеріал є в достатній кількості, підтвердили як НПП, так і здобувачі під час зустрічей, постійно оновлюється. За поданням директора УСЦ було придбано новий КТ. Незважаючи на високу вартість обладнання, інструментарію та матеріалів, адміністрація щорічно спрямовує кошти на покращення МТЗ за сучасними технологіями та розробками. В структурі бібліотеки 8 відділів, 9 секторів і розгалужена мережа пунктів обслуговування з автоматизованою книговидачею: 5 абонементів, 11 читальних залів (в т.ч. 2 зали електронної інформації для студентів і науковців) на 350 місць з новим ремонтом, вільним доступом до wi-fi. Фонд наукової бібліотеки нараховує понад 1 млн екземплярів. Створено 16 комп'ютерних класів, у навчальному процесі використовується понад 550 сучасних комп'ютерів, відео- та аудіоапаратура. Для зручності абонентський відділ розділений для студентів 1-3 та 4-6 курсів. Наукова бібліотека ХНМУ єдина в Україні отримала доступ до баз даних USMLE-Rx Step 1, Qmax Step 1 та Qmax Step 2. З університетського домену та з дому є доступ до баз даних Web of Science, Scopus, Science Direct, підписка на Springer Nature. Освітній процес, зі слів НПП, здобувачів та директора бібліотеки повністю забезпечений літературою (укр., рос., англ. мовами), навчально-методичними матеріалами, електронними виданнями. Електронний репозитарій постійно оновлюється. Бібліотека створила на СДН веб-навігатор фахово-орієнтованого контенту відкритого доступу з інституційних репозитаріїв ЗВО та наукових установ України, що акумулює посилання на матеріали навчального та наукового спрямування за останні 20 років. ЦНДЛ складається з трьох секторів, понад 400 методик виконується в лабораторії. Зав. лабораторії Т.О.Іваненко на зустрічі підтвердила, що НПП забезпечуються реактивами за кошти ЗВО, незалежно від форми НДР. На відкритій зустрічі, І.Марковська розповіла, що дисертаційні дослідження виконувала в ЦНДЛ безкоштовно, була забезпечена реактивами та обладнанням. За браком часу гарантом були надані фото діючого віварію, обладнання ЦНДЛ, будівель трьох гуртожитків, промо-ролик ЗВО та список їдалень.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

В межах ОПП викладачі та здобувачі мають безкоштовний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, що було підтверджено при зустрічах. Наявний безкоштовний доступ до мережі wi-fi, клінічних залів, симуляційних та фантомних класів, приміщень та ресурсів бібліотеки, до наукометричних баз, ЦНДЛ, медичного пункту, спортивних залів. Здобувачі та НПП вільно користуються стоматологічним розхідним матеріалом на базі УСЦ. Фантомні класи забезпечені достатньою кількістю робочих місць. Лікарі-інтерни, які заключили угоди, безкоштовно проходять очний цикл інтернатури на базі УСЦ, що підтвердила директор М.М. Бірюкова та випускник, лікар-інтерн Д.В. Комаров. Навчально-методичну інформацію (до прикладу, силабуси з дисциплін, які викладаються на кафедрі) можна знайти на офіційному сайті, в розділі “Навчання”-“Освітні програми” http://knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=6197%3A2019-11-11-09-55-59&catid=75%3A2019-11-11-09-42-20&Itemid=109&lang=uk. На прохання здобувачів через карантинні обмеження для опанування та вдосконалення практичних вмінь в рамках підготовки до ОСКІ кафедрами були розроблені додаткові графіки відпрацювань практичних навичок (в деякі дні НПП чергують до 19-00 год) у симуляційних класах кафедри екстреної та невідкладної медичної допомоги, на профільних стоматологічних кафедрах та УСЦ, що є безкоштовним для здобувачів http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7048%3A---v---&catid=14%3Aanonsi&Itemid=2&lang=uk. Вся навчально-методична інформація знаходиться на СДН, який запрацював весною 2020 року (вхід через логін і пароль), а саме: тематичні плани, методичні вказівки, тестові завдання, презентації лекцій, графіки відпрацювань (з вказаним номером мобільного та ел. пошти кожного викладача), посилання на вебінарні кімнати; АСУ (електронний журнал, <http://31.128.79.157:8080/>), де наявна інформація про оцінки, розклади занять, графіки відпрацювань, робочі програми, вільні аудиторії. НПП безкоштовно можуть брати участь в Школі молодого викладача та Школі досвідченого лектора. Для НПП було впроваджено безкоштовний онлайн-курс щодо створення електронних навчальних курсів з отриманням сертифікату. На зустрічі з академічним персоналом, І. Чухно повідомила, що в рамках українсько-швейцарського проекту, ХНМУ отримав сучасну апаратуру для запису відео-лекцій, викладачі можуть безкоштовно здійснювати записи, над чим вже почали працювати спільно із ННІ ЯО. Здобувачі, незалежно від року навчання, можуть за бажанням пройти онлайн-курс “Академічна доброчесність” та отримати сертифікат. Психологічна підтримка та допомога надається безкоштовно й анонімно. Розроблений план заходів та тренінгів онлайн, які студенти та викладачі можуть опанувати безкоштовно <http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?>

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Загалом, освітнє середовище задовольняє потреби та інтереси здобувачів, що навчаються за ОПП "Стоматологія". Керівництвом було вказано, що вхід у навчальні корпуси здійснюється за перепустками. Першокурсникам проводять медичні огляди в Університетській клініці після вступу, є медичний пункт. За спільної ініціативи Студентського самоврядування та адміністрації університету було створено медичний кол-центр, вказані номери мобільних, куди можна зателефонувати за потреби (http://knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=6515%3A2020-03-27-09-32-18&catid=1%3Anews&Itemid=8&lang=uk). В роботі центру задіяні студенти старших курсів, що мають досвід роботи в лікувальних закладах, а також лікарка пункту охорони здоров'я ХНМУ А. Сушецька. Консультативна допомога ведеться трьома мовами. Деканатом здійснюється щоденний моніторинг захворюваності здобувачів. У разі виявлення студента із позитивним тестом, уся група іде на 2-х тижневий карантин. За карантинних обмежень, освітній процес проводиться у змішаній формі з дотриманням санітарних та протиепідемічних норм, що зазначено в Наказах про організацію освітнього процесу в осінньому та весняному семестрах 2020-2021 н.р. (додаток 7). Іноземні студенти отримують медичну допомогу згідно зі своїми страховими полісами, про що на зустрічі підтвердив студент 5 курсу Ель Муссаві Алі. На кафедрах на перших заняттях проводяться вхідні та поточні інструктажі з техніки безпеки. В складі ННІ ЯО функціонує психологічна служба. Зі слів НПП та здобувачів вони можуть звернутися безкоштовно та конфіденційно за попереднім записом. Під час зустрічі, психолог А. Горецька пояснила, що під час пандемії за спеціальним номером мобільного можна зателефонувати, допомога надається у форматі онлайн-зустрічі в будь-якому месенджері. З початком пандемії, збільшилися випадки звернень здобувачів та НПП через тривожні, депресивні стани, емоційне вигорання пов'язані з дистанційним навчанням. Службою з охорони праці проводяться заходи відповідно до щорічного плану, затвердженого ректором. Здобувачі та академічний персонал можуть відпочивати в університетському спортивно-оздоровчому таборі "Медик". В ХНМУ діє Студентська Рада гуртожитків http://knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=381%3A2011-09-14-11-29-52&catid=38%3A2011-09-14-11-27-39&Itemid=57&lang=uk&limitstart=2#content . 47,5% студентів (із 355 опитаних) задоволені рівнем соціальної підтримки (проживання, харчування, стипендії, тощо). На проблеми в гуртожитках заклад швидко реагує, що підтверджує нещодавня закупівля для гуртожитку №4 бустерної станції з метою забезпечення кращого водопостачання гарячої води http://knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7041%3Anasos&catid=1%3Anews&Itemid=8&lang=uk .

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО забезпечує всебічну підтримку здобувачів з різних аспектів. ННІ ПО, деканат і старости курсу проводять організаційну, інформаційну та консультативну підтримку. Важлива інформація розміщується на стендах у деканаті, на кафедрах, комунікація з деканатом відбувається через старост курсів і груп. Зі слів декана, в академічних групах (до 3 курсу) призначається куратор. Потужну організаційну, інформаційну та соціальну підтримку здійснює Студентська Рада, СНТ та Профком студентів. В закладі діє Молодіжний творчий центр, Інтелектуальний клуб (http://knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=category&id=38&Itemid=57&lang=uk). Позитивною практикою є функціонування Центру гендерної освіти, що надає науково-практичну допомогу викладачам та студентам щодо впровадження ідеї гендерної рівності у навчально-виховний процес. Консультативну допомогу здобувачам надають деканат, навчально-методичний кабінет, відділ практики, ННІ ПО, міжнародний відділ, бібліотека, ННІ ЯО, в складі якого функціонує психологічна служба. Соціальна підтримка здобувачів здійснюється відповідно до затвердженої нової редакції "Положення про стипендіальне забезпечення студентів, клінічних ординаторів, аспірантів та докторантів" (дод. 7). Стипендії є академічні (для державників) та соціальні. До рейтингових балів для отримання стипендії враховуються наукові, спортивні, творчі досягнення студента, волонтерська діяльність, робота в СНТ та СР (пункт 4.12 Положення). Приємним є той факт, що стипендіатам, які мають дітей до 3 років і продовжують навчатися виплачується щомісячна грошова допомога згідно із законодавством та стипендія. Студенти-державники, які перебувають в академічній відпустці за медичними показаннями, отримують щомісяця 50% від мінімальної ординарної стипендії. Здобувачі денної форми навчання, які беруть участь у програмах академічної мобільності теж отримують стипендію, якщо це не передбачено угодою (пункти 9.7, 9.8, 9.9). На зустрічі випускники Д.Комаров та А.Лях підтвердили, що після літньої практики закордоном ЗВО відшкодував витрати на дорогу. НПП та здобувачі Ю.Маркевич та Д.Тимохіна, випускниця А.Лях зазначили, що участь у наукових заходах в Україні, публікації у журналах ХНМУ теж відшкодувалися. Позитивним кроком для підтримки наукової діяльності в ЗВО є рішення ВР від 28.01.2021 (додаток 7) розробити і впровадити Програму підтримки молодих вчених, що включатиме фінансове забезпечення їхніх досліджень; зазначене Положення наразі на етапі обговорення. Інформаційна підтримка здійснюється через офіційний сайт, електронний журнал, СДН, розсилки на корпоративні пошти, телеграм-канал, соціальні мережі (інстаграм та фейсбук) та у власній газеті "Медичний університет" (в онлайн доступі та друк. тиражі). Позитивною практикою є надання особливої уваги та підтримки першокурсникам. На сайті опублікований інтерактивний довідник першокурсника, де можна знайти всю необхідну інформацію, а також контакти та посилання http://www.knmu.kharkov.ua/attachments/6735_dovid_per.pdf.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Реалізацію права на освіту особами з особливими освітніми потребами ХНМУ врегульовує наступними нормативними документами: “Положенням про порядок відрахування, поновлення та переведення” (http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_vidrah.pdf), затвердженим новою редакцією “Положенням про стипендіальне забезпечення студентів, клінічних ординаторів, аспірантів та докторантів” пункти 9.7, 9.8 (http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_stypend.pdf). Здобувачам державної форми навчання, які мають дітей до 3 років і продовжують навчатися за денною формою виплачується щомісячна грошова допомога відповідно до чинного законодавства та стипендія. Також студенти-державники, які перебувають в академічній відпустці за медичними показаннями, отримують щомісяця 50% від мінімальної ординарної академічної стипендії. Для окремих категорій здобувачів за погодженням декана, проректора та Наказом ректора затверджується індивідуальний графік відвідування занять (http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nakaz533_26-12-2019.pdf). Академічна відпустка надається при вагітності, пологах, догляді за дитиною, хворобі. Гарантом було вказано, що на цій ОП таких випадків не було. На зустрічі 4 здобувач Д. Тимохіна пригадала, що на засіданні Студентської Ради обговорювалося питання надання академічної відпустки через хворобу, потім студентка була поновлена на навчання, але ця практика не стосувалася ОПП "Стоматологія". Гарантом було надано Експертний висновок щодо встановлення відповідності приміщень матеріально-технічної бази Харківського національного медичного університету за адресою пр. Науки 4 для забезпечення доступу осіб із маломобільних груп населення (2019 р.) https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1-hJT_aqGVxtTr1lljCsO4D3SSxcUpud. Також під час огляду МТЗ звернули уваги на наявність пандусів та ліфтів в УСЦ.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій затверджені та регулюються “Положенням про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаними із сексуальними домаганнями і дискримінацією в ХНМУ” http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc, “Положенням про посилення заходів, направлених на профілактику і протидію корупції у діяльності університету, роз'яснення щодо питань запобігання конфлікту інтересів”, “Кодексом академічної доброчесності” http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/kodex_AD.doc. Порядок врегулювання конфлікту інтересів в роботі співробітників університету та навчальній діяльності здобувачів визначено Антикорупційною програмою ХНМУ, Планом заходів та іншими антикорупційними документами, що розміщені в окремій вкладці “Діяльність університету” на сайті http://knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=category&id=48&Itemid=68&lang=uk. В ЗВО існує практика збирання скарг, пропозицій у Скриньках довіри, через анонімні соціологічні анкетування (онлайн) і також на офіційному сайті вказана поштова адреса dovira@knmu.kharkov.ua. Здобувачі освіти проінформовані про механізм вирішення конфліктних ситуацій. Здобувач 5 курсу Ель Муссаві Алі розповів, що була конфліктна ситуація з одногрупником, яку владнали самостійно, хоча вказав, що в першу чергу звернувся би в деканат. Гарантом ОП було надано скріншот скарги на двох викладачів від студента за 2018 рік, що стосувалося порушення мовного режиму і не бажання викладачів розмовляти українською мовою на прохання здобувачів. Додані документи про витяг із протоколів засідання відповідної кафедри, ВР, Наказ ректора про заходи з недопущення в університеті порушень мовного законодавства від 25.10.2018, що врегулювали дане питання, з наступним відстороненням викладачів від проведення занять та дисциплінарне стягнення.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Безперечно, матеріально-технічна база та ресурси досить потужні, інноваційні та розвинені, відповідають сучасним вимогам, що цілком забезпечує досягнення визначених ОПП цілей та ПРН. Унікальні та єдині в Україні, а також серед вищих медичних закладів Східної Європи тривимірні симуляційні технології використовуються на кафедрі анатомії. Навчально-методична база постійно оновлюється, поповнюється працями та посібниками академічного персоналу, створений сайт дистанційного навчання. Розвитку бібліотечних фондів виділяється значна частина коштів щорічно. Закупівля посібників здійснюється трьома мовами. Підписка на сучасні наукометричні бази Web of Science, Scopus, Science Direct, підписка на Springer Nature є доступною з університетського домену та з дому, і безкоштовною для усіх учасників освітнього процесу. Наукова бібліотека ХНМУ єдина в Україні отримала доступ до баз даних USMLE-Rx Step 1, Qmax Step 1 та Qmax Step 2. Розвитку симуляційної медицини приділяється значна увага та кошти. Університетський стоматологічний центр оснащений сучасним обладнанням, у фантомних класах створено достатньо робочих місць, в яких одночасно вся академічна група може працювати. Симуляційні класи оснащені інноваційним обладнанням, яке здобувачі безпосередньо використовують для опанування практичних

навичок, які не лише передбачені робочими програмами, але й для підготовки до ОСКІ. Освітнє середовище безпечне та комфортне. Значна увага приділяється соціальним потребам здобувачів та НПП. У ХНМУ розвинена психологічна служба, яка реалізує підтримку не лише через консультації, але й щорічним анкетуванням, через власні курси та тренінги для викладачів та здобувачів. Потужну роль в житті університету відіграють органи студентського самоврядування.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Відсутні

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Матеріальні ресурси та освітнє середовище ХНМУ забезпечують високий рівень підготовки для роботи усіх учасників освітнього процесу. Інноваційним симуляційним технологіям приділяється велика увага та фінансова підтримка. Фундаментальна кафедра анатомії оснащена унікальними і єдиними в Україні та Східній Європі інноваційними тривимірними симуляторами. Створені міжкафедральні симуляційні класи для опанування практичних навичок, що передбачені програмою та підготовки до ОСКІ. Для реалізації ОПП “Стоматологія” функціонує власний Університетський стоматологічний центр з сучасними стоматологічними установками, радіовізіографами, апаратом КТ, зуботехнічною лабораторією, сучасним обладнанням, фантомними класами. В УСЦ студенти здійснюють виробничу практику, інтерни проходять очний цикл інтернатури, що особливо важливо у період карантинних обмежень. Бібліотека має розвинену базу, з комп’ютеризованими читальними залами, оснащена новітніми матеріалами та ресурсами. Безкоштовний доступ до сучасних наукометричних баз. ЗВО дбає про високий рівень комфорту та безпеки як здобувачів, так і викладачів. Для осіб з особливими освітніми потребами створені належні умови для реалізації права на освіту. Наявна потужна інформаційна, організаційна, освітня та соціальна підтримка для усіх стейкгоल्дерів. Адміністрація ХНМУ всебічно сприяє і фінансово підтримує наукову діяльність як здобувачів, так і НПП. ЗВО відкритий до діалогу, скарг та пропозицій від усіх учасників, має скриньку довіри та приділяє значну увагу розвитку нормативно-правової бази, механізмам вирішенню конфліктних ситуацій та антикорупційним заходам. Встановлені та підтверджені факти і докази, перелічені позитивні практики, на думку експертної групи, вказують на взірцевість і надають підстави оцінити освітньо-професійну програму за Критерієм 7 на рівні “А”.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОПП регламентується “Положенням про запровадження освітніх програм” (додаток 8), “Положенням про організацію освітнього процесу в ХНМУ” http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1226%3A2013-03-25-12-07-55&catid=4%3A2011-05-04-07-20-12&Itemid=19&lang=uk, “Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності ХНМУ” http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=6135%3A2019-10-25-06-38-49&catid=63%3A2017-03-29-07-39-46&Itemid=86&lang=uk. За час свого існування ОПП була переглянута двічі. У 2019 році після затвердження Стандарту вищої освіти для другого (магістерського) рівня зі спеціальності 221 “Стоматологія”, ОПП (2016) була переглянута та доповнена, а саме: збільшено кількість вибіркового компонент – 75 кредитів ЄКТС (25% від загального обсягу, що раніше становило 6%). Проєкт ОПП (2019) “Стоматологія” був розміщений на сайті університету, з ним могли ознайомитися всі стейкголдери. Після проведеного громадського обговорення та отримання позитивного результату ОПП було затверджено на Вченій раді ХНМУ (наказ № 299 від 27.08.2019 р.). На сайті ЗВО був розміщений Проєкт ОПП (2020), представниками стейкгоल्дерів були надані пропозиції, зауваження і рекомендації, які були обговорені на Вченій раді і затверджені наказом ХНМУ №122 від 25.05.2020 р. (витяги з протоколів у додатку 8). Внаслідок чергового моніторингу громадського обговорення проєкту програми (звіт у додатку 8) та самоаналізу ОПП здійснено її оновлення та модернізацію, введено ВК “Ендодонтична техніка в дитячій стоматології”, “Менеджмент і маркетинг в стоматології”, “Сучасні технології застосування незнімної ортодонтичної техніки”, “Основи молекулярної, регенеративної та наностоматології”, “Економіка охорони здоров’я” (5 курс), “Актуальні питання епідеміології та профілактики інфекції з аерозольним механізмом передачі збудника в праці лікаря-стоматолога”, “Пластична і реконструктивна хірургія”, “Загальна лікарська підготовка №2” (4 курс), “Молекулярна біологія в медицині та стоматології” (3 курс), “Європейський стандарт комп’ютерної грамотності”, “Виробнича практика (догляд за хворими)”, “Академічна доброчесність” (2 курс); враховано досвід вітчизняних та іноземних ЗВО з метою покращення якості ОПП та адаптації її в європейському просторі. Освітньо-

професійна програма спеціальності “Стоматологія” та навчальний план були затверджені зі змінами наказом №229 від 31.08.2020 року (додаток 8).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ЕГ переконалася, що здобувачі та представники студентського самоврядування беруть активну участь у процесах періодичного перегляду ОПП. Представники студентського самоврядування (О. Штерєб), РНТ студентів та молодих вчених (О. Плехова), студ. профкому (О. Шапаренко) входять в склад ВР факультету та університету. Під час перегляду ОПП, окрім рецензій роботодавців та професорів, бралися до уваги і відгуки випускників http://knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=6196%3A2019-11-11-09-55-34&catid=75%3A2019-11-11-09-42-20&Itemid=109&lang=uk. На зустрічі здобувачі розповіли, що викладачі цікавляться про якість наповнення та викладання, вони висловлюють свої побажання чи пропозиції на заняттях або в особистій розмові. Основним каталізатором змін в ОПП виступають анкетування студентів, що проводяться ННІ ЯО. Останні анкетування стосувалися дистанційного навчання та оцінювання свого навчання за цією ОПП. За результатами опитувань (аналітичні звіти в додатку 8) ІЯО розробив план заходів з реагування на результати анкетування здобувачів (http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/navchan/2mag/st/plan_zah_anket_st.pdf) та доводить до відома членів проектної групи та ВР про важливі пропозиції чи нагальні потреби студентів. На питання “Хто з основних стейкхолдерів і якою мірою впливає на забезпечення якості освіти”, здобувачі доволі оптимістично оцінили власний вплив (63,3% опитаних впевнені в цьому) і це друга позиція після викладачів (69%). 12,5% респондентів/-ок підтвердили той факт, що особисто їх залучали до укладання чи оновлення ОПП (83,2% вважають, що їхні пропозиції таки були враховані). Більшість опитаних підтвердили те, що до початку навчання були проінформовані про цілі та завдання (71%), найбільше про зміст освіти (77,6%). На зустрічі студентки Ю. Маркевич та Ю. Белова назвали однією із проблем дистанційного навчання – відсутність можливості відпрацювати практичні навички, їм “хотілося б побільше практики”. На ці проблеми вказували і респонденти з анкетувань. Профільні кафедри, розуміючи такі бажання студентів вирішили розробити графік додаткових занять (додаток 8) з опанування та відпрацювання практичних навичок на базі симуляційних класів УСЦ (http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7062%3A2021-02-24-12-30-26&catid=1%3Anews&Itemid=8&lang=uk), розмістили його на сторінках своїх кафедр на СДН. Хоча випускники О. Любченко та Д. Комаров на зустрічі підкреслили, що їм не вистачало відпрацювання навичок на реальних пацієнтах і вони в інтернатурі мають певні труднощі в комунікації з пацієнтами. На зустрічі 4, голова студентського самоврядування О. Штерєб повідомив, що брав участь у розробці анкет для студентів, здобувачі через скриньку довіри надають свої пропозиції, скарги та зауваження. Д. Тимохіна розповіла, що з проектом ОПП ознайомлювалася на офіційному сайті.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

ЕГ встановила, що роботодавці залучаються до процесу періодичного перегляду освітньої програми та забезпечення її якості. Практики створення Ради роботодавців на постійній основі немає. Частина роботодавців є зовнішніми сумісниками на профільних кафедрах та членами проектної групи, що відображається у внесенні пропозицій не лише до практичної підготовки, але й до змісту ОПП та окремих освітніх компонентів (згідно з опублікованими рецензіями на офіційному сайті та у звіті про громадське обговорення ОП, додаток 8). На зустрічі роботодавці активно розповідали про внесені пропозиції. До прикладу, головний лікар КНП МСП №4, В.В. Любий зазначив, що раніше (в грудні 2019р.) запропонував ввести ВК “Менеджмент і маркетинг в стоматології”, яка наразі пропонується в ОПП 2020 року і викладається на кафедрі громадського здоров'я. Під час зустрічі розповів, що усі свої пропозиції для доопрацювання ОПП надає під час особистої розмови, в телефонному режимі, через скриньку довіри та при запрошенні на засідання проектної групи. Також він висловив пропозицію про доречність введення ВК з правового регулювання відносин лікаря та пацієнта на етапах лікування, але наразі це на етапі розробки. Головний лікар КНП “Міська стоматологічна поліклініка №2” В.В. Шепилев у грудні 2019 року на спільній конференції, при зустрічі з гарантом висловив пропозицію додати на 4 курсі ВК “Пластична і реконструктивна хірургія”. Представники державних закладів наголошували, що під час засідань регіонального осередку Асоціації стоматологів, спільних конференцій, круглих столів і при особистій бесіді обговорюють питання вдосконалення не лише практичної підготовки, але й освітнього процесу. З роботодавців приватних закладів, залучений Є.Л. Шелест, підтвердив, що надав пропозицію об'єднати в єдиний комплекс “Загальна лікарська підготовка №2” такі дисципліни: “Педіатрія”, “Акушерство”, “Оториноларингологія” та “Офтальмологія”, що реалізували в ОПП (2020). Директор ТОВ “Сілк-2016” Р.В. Кузнецов є членом проектної групи, на зустрічі розповів про внесення у навчальний план з ортопедичної стоматології додаткових занять за темами: “Сучасні аспекти щелепно-лицевої хірургії” та “Естетико-протетична реабілітація пацієнта” для поглиблення знань з сучасного та актуального протезування на імплантатах. Керівник клініки “Діадент”, Ю.В. Фоменко розповіла, що нею було запропоновано спочатку на засіданні кафедри, а потім на засіданні проектної групи ввести ВК “Ендодонтична техніка в дитячій стоматології” на 5 курсі, який успішно реалізується в ОПП. Робочу програму, силабуси та методичні вказівки особисто розробила та викладає зазначений курс. Проаналізувавши звіт про громадське обговорення видно, що зміни вносяться в ОПП не лише з профільних дисциплін. До прикладу, гол. лікар МЦ “Андромеда” Н.Ю. Вакулінська запропонувала додати ВК “Європейський стандарт комп'ютерної грамотності” на 2 курсі.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Кар'єрний шлях випускників в Харківському національному медичному університеті відслідковується та контролюється ННІ післядипломної освіти, в якому створений та функціонує сектор сприяння працевлаштуванню випускників (додаток 8), на сторінці якого розміщується актуальна інформація пропозицій щодо вільних вакансій в лікувальних установах http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=256%3A2011-06-01-10-08-45&catid=44%3A2012-06-06-07-51-30&Itemid=48&lang=uk. Щороку ректором підписується наказ про сприяння працевлаштуванню випускників, які навчаються за державним замовленням (додаток 8). В наказі зазначені відповідальні особи, шляхи реалізації та терміни виконання. Директор ННІ ПО В'юн В.В. розповів, що випускнику-державнику пропонуються вакансії для проходження заочного циклу інтернатури, в разі згоди усіх сторін, про приїзд і початок роботи випускника інформує керівник закладу. Згодом випускник зобов'язаний відпрацювати три роки, саме такий період часу ННІ ПО контролює кар'єрний шлях випускників. На резервній зустрічі випускники, лікарі-інтерни А. Лях та Д. Комаров розповіли, що будучи студентами 5 курсу у весняному семестрі зверталися за консультативною допомогою щодо працевлаштування до декана В.В. Ніконова, який розповів їм усю процедуру, надав список вакансій і перенаправив в ННІ ПО. На сайті в розділі "Нагально", а також інформаційних стендах в деканаті публікується інформація щодо працевлаштування для випускників, що навчаються за державним замовленням. Також є кнопка проєкту, що реалізується "Анкета випускника", з якої відбувається перехід на анкету трьома мовами з кількома запитаннями у Google-формі. Мета цього проєкту – збір інформації про випускників для створення Асоціації випускників ХНМУ для встановлення і розвитку зв'язків, обміну інформацією та всебічної взаємодії між випускниками. Саме на цій ОПП збір та аналіз інформації щодо кар'єрного шляху та працевлаштування випускників розпочнеться із першим випуском здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня у 2021 році.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Навчально-науковий інститут якості освіти здійснює постійний контроль та швидко реагує на виявлені недоліки при реалізації ОПП. Гарантом було надано "Звіт про громадське обговорення освітньої програми за спеціальністю "Стоматологія" (додаток 8). Під час зустрічі 5, директор УСЦ Бірюкова М.М., розповіла, що для удосконалення студентами навичок в рентгендіагностиці ЗВО придбав сучасний комп'ютерний томограф, що дало можливість впровадити ВК "Сучасні цифрові технології в стоматології". Зовнішній сумісник і стейкгольдер Фоменко Ю.В. повідомила на зустрічі, що за бажанням студентів вдосконалити знання в ендодонції дитячих зубів (про низький рівень знань також було обговорено на засіданні кафедри стоматології дитячого віку та імплантології після аналізу випускних іспитів) запропонувала на засіданні проєктної групи ввести ВК "Ендодонтична техніка в дитячій стоматології", особисто розробила навчальну програму, силабус, методичні вказівки та проводить заняття за цим курсом. ННІ ЯО здійснює моніторинг рівня задоволеності здобувачами та НПП всіма компонентами ОПП. Гарантом були надані аналітичні звіти за результатами соціологічного дослідження у грудні 2020-січні 2021 "Оцінювання свого навчання за освітньою (професійною) програмою "Стоматологія", в якому взяли участь 355 осіб. Переважна більшість опитаних (59,4%) позитивно оцінили якість освітнього процесу в університеті. 33,1% обрали варіант відповіді "У чомусь добре, у чомусь – ні". На два відкритих питання: "Що може зробити університет для покращення освітнього середовища та кращого задоволення ваших потреб й інтересів у процесі навчання?" (відповідь дали 196 респондентів) і "Надайте, будь ласка, свої пропозиції щодо покращення якості освіти та освітнього процесу в ХНМУ" (180 анкетованих). Найчастішими рекомендаціями та пропозиціями були: впровадження більш сучасних дистанційних технологій, у тому числі повний перехід на Google Meet, виправлення помилок у Moodle; акцент на практичних навичках; перехід на очне / змішане навчання – 30. Ці побажання також були враховані профільними кафедрами (витяги з протоколів засідання, графіки додаткових відпрацювань практичних навичок), адміністрацією (Накази про організацію освітнього процесу в 2020-2021 в додатку 8) та ЦДН, що контролює якість дистанційного освітнього процесу та забезпечує проходження викладачами онлайн-курсу "Основи методології розробки електронних курсів в сфері медичної освіти". Серед нормативних документів, що забезпечують якісну реалізацію освітньої програми є: "Положення про структурні підрозділи ННІ ЯО" http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=6135%3A2019-10-25-06-38-49&catid=63%3A2017-03-29-07-39-46&Itemid=86&lang=uk, "Положення про розробку, експертизу та атестацію дистанційних курсів", "Положення про порядок впровадження технологій дистанційного навчання в освітній процес" (додаток 8). Отже, система забезпечення якості університету забезпечує вчасне реагування на виявленні недоліки в реалізації ОПП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОПП 221 "Стоматологія" акредитується вперше, практики реагування на зауваження та пропозиції, отримані під час попередніх акредитацій відсутні. Слід зауважити, що в лютому 2020 р. ХНМУ подав заявку до Незалежної агенції з акредитації та рейтингу (НААР/IAAR) на проведення інституційної акредитації. У рамках візиту незалежних зовнішніх експертів з акредитації, що проходив 23-25 листопада 2020 року в дистанційному форматі, університет

мав змогу презентувати свою діяльність та здобутки, продемонструвати кращі практики та організацію діяльності в цілому. Міжнародні експерти з Нідерландів, Латвії, Казахстану високо оцінили досягнення ХНМУ за основними напрямками діяльності. За результатами експертизи ЗВО отримав міжнародний сертифікат, що дасть можливість студентам або випускникам (починаючи з 2023 року), визнання отриманих дипломів ХНМУ закордонними вищими навчальними закладами для продовження наступного рівня освіти, порівнянність та конвертованість кваліфікацій, розширення можливостей працевлаштування випускників за кордоном та визнання дипломів університету для працевлаштування. Під час зустрічей, ректор Капустник В.А. та заступник директора ННІ ЯО Мацько А.М. запевнили, що зауваження та пропозиції більше стосувалися адміністративної роботи та ведення документації усього ЗВО. Окремих зауважень чи пропозицій саме для цієї ОПП не було надано, в чому ЕГ пересвідчилася зі звіту. Надання ХНМУ сертифікату міжнародної інституційної акредитації безперечно підвищує авторитет і пізнаваність університету, його репутацію у світовому освітньому співтоваристві. Також сприятиме залученню талановитих абітурієнтів і студентів з-за кордону, що підвищить імідж закладу на національному та міжнародному освітньому ринку. Звіт по акредитації ХНМУ знаходиться у відкритому доступі на сайті цієї агенції https://iaar.agency/storage/photos/shares/Reestr/%D0%9E%D1%82%D1%87%D0%B5%D1%82%D1%8B%20%D0%92%D0%AD%D0%9A/!!!%D0%A5%D0%9D%D0%9C%D0%A3_%D0%BC%D0%B5%D0%B4/1%D0%9E%D1%82%D1%87%D0%B5%D1%82%20%D0%92%D0%AD%D0%9A%20%D0%98%D0%90%20%D0%A5%D0%9D%D0%9C%D0%A3%20%D0%B2%D1%83%D0%B7%D1%83%20%D0%B8%D1%82%D0%BE%D0%B3.pdf (додаток 7).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Для забезпечення якості освітньої діяльності в ХНМУ створений цілий Навчально-науковий інститут якості освіти (http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/nniao/polog_niao.pdf), що заслуговує уваги. До складу ННІ ЯО входять: навчальна лабораторія моніторингу та систем управління якістю освіти, методичний кабінет, центр дистанційного навчання, відділ виробничої практики, психологічна служба, центр тривимірних технологій, міжкафедральні симуляційні класи за профілями. Основними завданнями ННІ ЯО є: 1) розробка, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм; 2) щорічне оцінювання НПП відповідно до “Положення про оцінювання науково-педагогічної діяльності кафедр ХНМУ”; 3) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників згідно з “Положенням про організацію внутрішньоуніверситетської системи підвищення кваліфікації викладачів у ХНМУ” http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/nniao/polog_syst_pidv_kvalif.pdf; 4) забезпечення публічності інформації, оприлюднення результатів проведення моніторингу; 5) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових та навчально-методичних працях працівників університету та здобувачів вищої освіти; 6) удосконалення практики проведення ректорського контролю рівня засвоєння студентами практичних навичок та прийомів з надання невідкладної медичної допомоги; 7) визначення критеріїв та показників процесів системи управління якістю освіти; 8) проведення навчання персоналу з питань управління якістю, підготовки та проведення внутрішнього аудиту, сертифікації, впровадження нових версій стандартів управління якістю надання освітніх послуг; 9) забезпечення якості кадрового складу; 10) проведення експертизи та контролю якості створених навчальних курсів для сайту ДН згідно із Положенням (додаток 8). На зустрічі 6, заступник директора ННІ ЯО доц. Чухно І.А. зауважила, що для контролю якості дистанційної роботи викладачів почали здійснювати записи лекцій та проведених занять. Вважаємо доречним, зберігати їх у хмарних сервісах, що дало б змогу студентам повторно переглядати та засвоювати вивчений матеріал протягом навчання. У 2018 р. університет пройшов незалежний зовнішній аудит, проведений українським органом сертифікації систем менеджменту якості “Росукрсерт”, який підтвердив, що система управління якістю Харківського національного медичного університету відповідає вимогам державного стандарту ISO 9001:2015, та отримав сертифікат відповідності системи управління якістю вимогам ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітньо-професійної програми регламентується нормативними документами та здійснюється згідно вимог. Для перегляду ОПП залучаються академічний персонал, роботодавці державного і приватного сектору, здобувачі та випускники, зовнішні рецензенти, створена проектна група на чолі з гарантом. Кар'єрний шлях випускників контролюється та відстежується, на етапі створення Асоціація випускників ХНМУ. Найкращих випускників запрошують для навчання в аспірантурі. Позитивною практикою є створення потужного Навчально-наукового інституту якості освіти, як окремого підрозділу університету, що в своєму складі має кілька функціональних відділів, які предметно здійснюють якісну оцінку освітньої діяльності не лише в оффлайн режимі, але й дуже велику увагу приділяють розвитку та якісній експертизі дистанційного навчання в університеті. Основним каталізатором змін в освітній програмі є аналіз результатів анкетувань здобувачів, для чого інститутом якості освіти створюється план з реагування на пропозиції. Більша половина студентів задоволена якістю освіти та освітнього процесу. Приємним є той факт, що з власної ініціативи, ХНМУ подав заявку до Незалежної агенції з акредитації та рейтингу (НААР/IAAR) на проведення інституційної акредитації, яку успішно пройшов восени 2020 року.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Для постійного моніторингу якості освітньої програми, процедур перегляду та затвердження рекомендуємо створити Раду стейкхолдерів на постійній основі, до складу якої ввести не тільки роботодавців, але й академічний персонал, представників студентства та випускників. Рекомендуємо записи лекцій та проведених занять на сервері дистанційного навчання зберігати в хмарних сервісах для подальшого використання в навчальному процесі.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Встановлені та підтвержені факти та докази дають можливість зробити висновок про загальну відповідність Критерію 8 встановленим вимогам. Визначені процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми дотримуються усіма зацікавленими сторонами. Здобувачі вищої освіти та роботодавці активно залучаються до процесів періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості. Інститут якості освіти та керівництво Харківського національного медичного університету здійснює вчасне реагування на виявлені недоліки в реалізації освітньо-професійної програми. За час реалізації ОПП, академічний персонал, роботодавці та здобувачі вищої освіти вказували на недоліки ОПП, вносили пропозиції, на що заклад вищої освіти швидко реагував і вносив зміни, задля поліпшення освітньої програми та навчального процесу в цілому.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки здобувачів та науково-педагогічних працівників під час реалізації ОПП "Стоматологія" регламентується Статутом ЗВО, Колективним договором на 2020-2025 рр. http://knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2335%3A2015-02-13-09-41-44&catid=47%3A2015-02-12-14-54-06&Itemid=69&lang=uk, "Положенням про організацію освітнього процесу у ХНМУ" http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-dod_org.zip, "Кодексом корпоративної етики" http://knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1130&Itemid=63&lang=uk, права та обов'язки здобувачів вищої освіти викладені в угоді, що укладається між здобувачем та ЗВО, "Положенням про стипендіальне забезпечення студентів, клінічних ординаторів, аспірантів та докторантів ХНМУ" http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_stypend.pdf, "Кодексом академічної доброчесності ХНМУ" http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/kodex_AD.docx, "Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у ХНМУ" http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_akad_mobil.zip, "Положенням про порядок та умови вибору студентами ХНМУ вибіркового дисциплін" http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_vybir_dys.docx. Під час зустрічі зі здобувачами та НПП експерти переконались, що всі учасники освітнього процесу ознайомлені зі своїми правами та обов'язками і дотримуються їх у межах ОПП. Всі нормативні документи стосовно організації навчального процесу знаходяться у вільному доступі для всіх зацікавлених сторін на сайті Університету за посиланням http://knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1226%3A2013-03-25-12-07-55&catid=4%3A2011-05-04-07-20-12&Itemid=19&lang=uk. Внутрішні установчі документи, накази та розпорядження знаходяться у вільному доступі на сайті у розділі "Діяльність університету" - підпункт "Документи" http://knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=category&id=47&Itemid=69&lang=uk.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

З метою отримання пропозицій і зауважень від усіх зацікавлених стейкхолдерів проект ОПП "Стоматологія" згідно з процедурою періодичного перегляду було оприлюднено на сайті Університету http://knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=6195%3A-221-&catid=75%3A2019-11-11-09-42-20&Itemid=109&lang=uk. На зустрічі зі студентським самоврядуванням, представники поділилися, що з проектом ОПП мали змогу ознайомитися на засіданнях проектної групи (додаток 9) та на офіційному сайті в березні-квітні 2020 року, у розділі "Навчальний процес" - "Освітні програми". На даний час проект не розміщений на офіційному сайті, так як ОПП в редакції 2020 вже реалізується. Гарантом надано відскановану службову записку на ім'я проректора, з проханням розмістити

проект ОПП на офіційному сайті (додаток 9). Інформація про гаранта освітнього процесу, ОПП “Стоматологія” (прикріплені редакції 2016, 2019 та 2020 рр.) та навчальний план знаходиться в окремій вкладці http://knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=category&id=75&Itemid=109&lang=uk. При переході в підпункт “Навчальний план” розміщується перелік нормативних та вибіркових компонент за роками навчання. При натисканні на будь-яку дисципліну завантажується силабус. В підпункті Електронна скринька для пропозицій, зауважень щодо освітньої програми, розміщена безпосередня адреса скриньки osvita@knmu.kharkov.ua. Також в зазначеній вкладці опубліковані рецензії на ОПП від проф. Рожка М.М. та проф. Аветікова Д.С., а також від безпосередніх стейкгоल्дерів, наявні відгуки випускників. http://knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=6196%3A2019-11-11-09-55-34&catid=75%3A2019-11-11-09-42-20&Itemid=109&lang=uk. Звіт про громадське обговорення освітньої програми за спеціальністю “Стоматологія” (2020) вже не розміщений на сайті через неактуальність і був наданий додатково гарантом (додаток 9). В підпункті “Анкетування” опубліковані аналітичні звіти за результатами останніх анонімних опитувань (2020, 2021 рр.) та план заходів з реагування на результати анкетування здобувачів, що був розглянутий на засіданні проектної групи http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/navchan/2mag/st/plan_zah_anket_st.pdf.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Освітньо-професійна програма спеціальності 221 “Стоматологія” в редакції 2020 була введена ВР ХНМУ 20.05.2020р., запроваджена зі змінами 31.08.2020 р. та розміщена на офіційному сайті за посиланням http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/navchan/2mag/st/op_st20.pdf. Експертна група переконатися, що ЗВО своєчасно оприлюднив на своєму веб-сайті точну та достовірну інформацію щодо ОПП “Стоматологія” для усіх зацікавлених стейкгоल्дерів. Для реалізації ОПП необхідна навчально-методична інформація (а саме: навчальний план, силабуси) наявні у вільному доступі на офіційному сайті та в системі дистанційного навчання з попередньою авторизацією. Після перегляду сайту ЗВО, рекомендуємо збільшити шрифт для кращого сприйняття інформації та полегшення роботи. На сторінках кафедр навчально-методичні матеріали для студентів неактуальні, застарілі (до прикладу, тематичні плани, розклади 2014-2015 рр.) або відсутні. Також немає інформації про викладачів, їхнього освітнього портфолію. На офіційному сайті у вкладці “Кадровий потенціал ХНМУ” розміщені освітні портфолію лише 10 працівників. На головній сторінці окремі підблоки кнопок (зліва та справа) з посиланням на важливі інформаційні ресурси (до прикладу, посилання на сайт МОН, МОЗ, гаряча урядова лінія, скринька довіри, наукометричні бази, репозитарій і т.п.). Під час зустрічі зі здобувачами і НПП було підтверджено, що всі зацікавлені сторони мають змогу ознайомитись з цілями та очікуваними ПРН, навчальними програмами і силабусами за допомогою дисципліною ОПП. Постійне інформування стейкгоल्дерів відбувається на сайті університету: загальна інформація про діяльність ЗВО у розділі “Анонс” та “Новини”, “Нагально”, але без дати публікування. Декан стоматологічного факультету Ніконов В.В. зазначив, що інформування здобувачів відбувається через інформаційні стенди кафедр, а також безпосередньо під час проведення виробничих зборів та старостатів, через популярні месенджери та соціальні мережі (телеграм-канал, фейсбук, інстаграм). Інформацію щодо розкладів, графіків відпрацювань та консультацій, вебінарні кімнати і т.п. здобувачі також знаходять на сайті АСУ Електронний журнал. На зустрічі зі здобувачами, В. Леонтьєв та Д. Тимохіна повідомили, що новини, оголошення та інформацію, навчально-методичну літературу по кожній дисципліні можна отримати через новостворений в університеті сайт дистанційного навчання <http://distance.knmu.edu.ua> та на сайті електронного репозитарію. Через карантинні обмеження, Харківський національний медичний університет розробив і впровадив у швидкі терміни сайт дистанційного навчання. В період доступу ЕГ на сервер дистанційного навчання виявлено, що з початком весняного семестру не були вчасно оновлені розклади та графіки, на сторінках деяких кафедр відсутня або частково завантажена навчально-методична інформація, хоча сайт функціонує з весни 2020 р. Також незручно працювати, так як сайт не підлаштовується під мобільні пристрої.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Права та обов'язки учасників освітнього процесу є чіткими та зрозумілими, що підтверджуються відповідною кількістю нормативних документів, які розробляються та оновлюються відповідно до потреб та умов роботи. Відкритий доступ до значної інформації про діяльність ЗВО, посилання на нормативно-правову базу, документи засідань Вченої ради. Запроваджений електронний журнал, який є не тільки інструментом моніторингу успішності, але й інформаційним ресурсом для дистанційного навчання. Позитивними практиками вважаємо наявність у відкритому доступі інформації не лише про освітню програму, але й про гаранта, навчальний план та активні посилання на силабуси усіх дисциплін, рецензії стейкгоल्дерів та аналіз опитувань, що дає можливість у будь-який час ознайомитися з процесом перегляду та затвердження. З переходом на дистанційне навчання через карантинні обмеження, інформування здобувачів здійснюється через усі можливі засоби комунікації, що сприяє повноцінному та своєчасному інформуванню усіх учасників освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

На офіційному сайті не вказані дати публікування в розділах “Актуально”, “Нагально” і “Новини”. Для кращого візуалу та сприйняття офіційного сайту, вартує збільшити шрифт. На сторінках кафедр лише загальна інформація, часом неактуальні, застарілі матеріали для здобувачів. Усі необхідні навчально-методичні матеріали без авторизації на Сайт дистанційного навчання чи Електронний Репозитарій важко знайти. Рекомендуємо розробити мобільну версію сайту дистанційного навчання, вчасно оновлювати та надавати усю необхідну навчально-методичну інформацію на сервері дистанційного навчання, контролювати якість наповнення курсів. На сторінках кафедр додати освітні портфоліо працівників, що дасть змогу студентам чи абітурієнтам познайомитися з викладачем до початку занять. Рекомендуємо у вкладці “Приймальна комісія” додати ОПП “Стоматологія”, що дало б змогу і вступникам, і батькам більш детально ознайомитися із даною спеціальністю та оцінити, що чекатиме їх в майбутньому.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

На ОПП “Стоматологія” права та обов’язки всіх стейкхолдерів зрозумілі, чіткі, підтверджені відповідними нормативними документами, які постійно оновлюються чи розробляються нові відповідно до потреб та умов роботи. Проєкт ОПП оприлюднюють на офіційному веб-сайті відповідно до положення з метою отримання зауважень та пропозицій всіх заінтересованих сторін. Для перегляду та покращення ОПП та освітнього процесу в цілому в закладі є кілька інструментів: електронна скринька для надання пропозицій та скарг; проєктна група на чолі з гарантом, члени якої на засіданнях вносять, розглядають і затверджують пропозиції, розробляють плани з реагування на результати анкетувань; Інститутом якості освіти проводиться анонімне анкетування серед здобувачів і викладачів, здійснюється оцінка та вирішення проблем. На своєму веб-сайті була точно та достовірно оприлюднена інформація щодо ОПП “Стоматологія” 2020 року, навчальний план, силабуси для всіх зацікавлених сторін. На офіційному сайті Харківського національного медичного університету наявний відкритий доступ до інформації, установчих, нормативних та внутрішніх документів.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад’юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад’юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад’юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад’юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Не дивлячись на роботу, що проводиться керівництвом ХНМУ щодо дотримання мовного законодавства (Перелік документів у додатку 7) рекомендуємо розширити власну видавничу продукцію українською мовою; на сторінці "Бібліотека" розмішувати в добірках тематичної літератури, зокрема, стоматологічного спрямування в першу чергу україномовні навчальні підручники, посібники; у рекомендованій літературі програм навчальних дисциплін, силабусів акцентувати увагу на переважанні джерел українською мовою; при написанні студентами тез, статей заохочувати їх до написання державною мовою.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	A
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Додаток 1_бази практик, угоди.pdf</i>	9hmtvSzTPeUyR77w2NVUtur/RMAivpz3SKAH+U/Sk1w=
Додаток	<i>Додаток 1.pdf</i>	Yy8ZGuOv73bTovev2pj56fk+a1WaMXHjTvTCYMYblHI=
Додаток	<i>Додаток 2.pdf</i>	b5qKzERhcbqYniz3mELkck8lGDjsgHR65EiHRWGSfNI=
Додаток	<i>Додаток 3.pdf</i>	FjRbc9OAxkeAhTxWEFGu7DtZPQ7HkqIWkMnNbTAgVM4=
Додаток	<i>Додаток 5.pdf</i>	3E69j5hiplz5kYRxAbswZdPRrNucdsvmBWD5YUV+cqQ=
Додаток	<i>Додаток 6.pdf</i>	FHQuLhoRo+TQv5NUyoj9smSoFVACRzP1Sp2V+4T8aa0=
Додаток	<i>Додаток 8.pdf</i>	oykK5FAGuchGLx/cVSqXInUhgtdxSvEujvirJJhr+I=
Додаток	<i>Додаток 4.pdf</i>	tl9cAjWhMY/by3MyntNKUcfnxRIFt64hBT8FlA5DfAM=
Додаток	<i>Додаток 6_Сертифікати стажувань НПП.pdf</i>	8OTAGousuEtlKc8kQesa8oVK5U4udgPdziN7sxoJ988=
Додаток	<i>Додаток 6_Фотозвіт_Конкурсу_Шелест Education.pdf</i>	IOSnFgIhbJT7qMfFMyTcFVH9i+G49ZQEzLajYHPO27I=
Додаток	<i>Додаток 7.pdf</i>	3VzKJ6BxPJKrXPfl81aT9Mh4r7TuatNIGfcY15L3nSE=
Додаток	<i>Додаток 9.pdf</i>	Q5CWhmSC2kMxgs9eelBRUU+xbmeZiqo/8WcRJ6sJVtk=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Гаджула Наталія Григорівна

Члени експертної групи

Дмитришин Тетяна Миколаївна

Басіста Анастасія Степанівна